

LIVET PÅ HJEMLØSEBOFORMER

BRUGERUNDERSØGELSE PÅ § 110-BOFORMER

15:02

LARS BENJAMINSEN
THERESA DYRVIG
TORBEN GLIESE

15:02

LIVET PÅ HJEMLØSEBOFORMER

BRUGERUNDERSØGELSE PÅ § 110-BOFORMER

LARS BENJAMINSEN

THERESA DYRVIG

TORBEN GLIESE

KØBENHAVN 2015

SFI – DET NATIONALE FORSKNINGSCENTER FOR VELFÆRD

LIVET PÅ HJEMLØSEBOFORMER. BRUGERUNDERSØGELSE PÅ § 110-BOFORMER.

Afdelingsleder: Kræn Blume Jensen
Afdelingen for socialpolitik og velfærd

Undersøgelsens følgegruppe:

Ask Svejstrup, SAND
Gitte Kromann Jacobsen, Svendborg Kommune og SBH
Ole Kjærgaard, Rådet for Socialt Udsatte
Kirsten Munk, Rådet for Socialt Udsatte

ISSN: 1396-1810

ISBN: 978-87-7119-278-0

e-ISBN: 978-87-7119-279-7

Layout: Hedda Bank

Forsidefoto: Flemming Schiller

Oplag: 300

Tryk: Rosendahls – Schultz Grafisk A/S

© 2015 SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd

SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd

Hertuf Trolles Gade 11

1052 København K

Tlf. 33 48 08 00

sfi@sfi.dk

www.sfi.dk

SFI's publikationer kan frit citeres med tydelig angivelse af kilden.

INDHOLD

	FORORD	7
	RESUMÉ	9
1	INDLEDNING	13
	Rapportens opbygning	14
2	BAGGRUND	15
3	METODE	19
	Spørgeskemaer	20
	Interview	22
4	RESULTATER AF SPØRGESKEMAUNDERSØGELSEN	25

	Hvem er respondenterne?	25
	Indskrivning og ophold	29
	De fysiske rammer på boformen	33
	Aktiviteter på boformen	34
	Brugerråd, beboermøder og indflydelse	38
	Regler, støj og uro	39
	Kontakt og relation til personalet	42
	Relationen til de andre beboere	48
	Generel tilfredshed	50
	Kontakten med kommune og sagsbehandler	51
	Fysisk helbred	53
	Psykiske problemer	54
	Misbrug	56
	Årsager til hjemløshed	59
	Livet efter boformen	61
5	KVALITATIV ANALYSE	67
	Historik forud for indskrivning	68
	Livet på boformen	72
	Brugernes oplevelse af den sociale indsats på boformer	77
	Ønsker til fremtidig bolig	80
	Opsummering	83
6	DISKUSSION OG KONKLUSION	85
	Generelt høj tilfredshed med boformerne	85
	De unge er mindst tilfredse	86
	Behov for forbedring af kontakten til kommunal myndighed	87
	De hjemløse borgere ønsker deres egen bolig	88
	BILAG	91
	Bilag 1 Brugerundersøgelse	91
	Bilag 2 Spørgeskema	119

LITTERATUR	125
SFI-RAPPORTER SIDEN 2014	127

FORORD

I denne rapport fremlægges resultaterne af en brugerundersøgelse blandt hjemløse borgere, der opholder sig på boformer for hjemløse efter Servicelovens § 110. Undersøgelsen er bestilt og finansieret af Rådet for Socialt Udsatte og gennemført af SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd i efteråret 2014. Undersøgelsen har været fulgt af en følgegruppe bestående af repræsentanter fra Rådet for Socialt Udsatte, SAND – De hjemløses landsorganisation, og SBH – Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse.

Vi retter en stor tak til SAND og SBH for deres store opbakning til undersøgelsen og til boformernes brugere, personale og ledelse for den gode modtagelse af SFI's medarbejdere.

Professor Jørgen Elm Larsen, Sociologisk Institut, Københavns Universitet, har været referee på rapporten, og vi takker i den forbindelse for kommentarer.

Undersøgelsen er gennemført af forsker Lars Benjaminsen, der har været projektleder, videnskabelig assistent Theresa Dyrvig og studentmedhjælp Torben Gliese.

København, februar 2015

AGI CSONKA

RESUMÉ

Denne rapport indeholder resultaterne af en brugerundersøgelse blandt hjemløse borgere, der opholder sig på en § 110-boform. Det er herberger og forsorgshjem for hjemløse, der drives efter servicelovens § 110. Undersøgelsen sætter fokus på borgernes oplevelse af opholdet på boformen, herunder tilfredsheden med opholdet, oplevelsen af relationen til personalet og de andre beboere samt tilfredsheden med de fysiske rammer og muligheden for aktiviteter på boformerne.

RESULTATER

Undersøgelsen viser, at langt hovedparten af brugerne er tilfredse med opholdet på boformen. Hele 86 pct. af respondenterne svarer, at de generelt er tilfredse med opholdet, mens kun 11 pct. giver udtryk for, at de er utilfredse.

En høj grad af tilfredshed hænger sammen med en positiv vurdering af forhold som relationen til personalet, aktiviteterne på boformen og de fysiske rammer. Særligt er der en positiv vurdering af forholdet til personalet, hvor hele 92 pct. af respondenterne vurderer, at de har et godt forhold til personalet. Cirka en femtedel synes dog, at de fysiske rammer er dårlige. Det gælder særligt værelserne og bad- og toiletforhold. Ligeledes er der godt en fjerdedel, der ikke synes, at boformen har de aktiviteter, som de har behov for.

FÆRRE UNGE ER TILFREDSE

Vi finder en lidt mindre positiv vurdering i gruppen af unge mellem 18-29 år. Her er 68 pct. tilfredse, mens 26 pct. er utilfredse med boformen som et sted at være. Langt de fleste af de unge synes, at de har en god relation til personalet. De yngre respondenter er dog mindre trygge ved at være på boformen i sammenligning med de øvrige aldersgrupper. Resultaterne for de unge er dog baseret på forholdsvis få respondenter og skal således tages med dette forbehold. I de kvalitative interview er der flere af de unge på boformerne, der fremhæver, at de har svært ved at få tiden til at gå og mangler mere meningsfulde aktiviteter i hverdagen, og at det blandt andet kan betyde, at de har svært ved at begrænse et hash-misbrug.

HVER TREDJE HAR IKKE KONTAKT TIL EN SAGSBEHANDLER FRA KOMMUNEN

Der er en forholdsvis stor gruppe på cirka en tredjedel af respondenterne, der angiver ikke at have kontakt til en sagsbehandler fra kommunens socialcenter eller jobcenter. Samtidig er det under en fjerdedel, der har en kommunal handleplan efter servicelovens § 141. De fleste har ikke en handleplan, og er ikke blevet tilbudt en sådan, ligesom der er en del, der ikke ved, om de har en handleplan.

9 UD AF 10 VIL GERNE HAVE DERES EGEN BOLIG

Langt de fleste af respondenterne, 90 pct., vil gerne have deres egen bolig, og blandt de unge er denne andel på hele 97 pct. Hovedparten – næsten tre ud af fire – ønsker sig en lejlighed i en almindelig opgang. Det gælder i alle aldersgrupper, og særligt blandt de unge. Der er dog også en lille gruppe, der ønsker sig en bolig i et opgangsfællesskab eller bofællesskab med andre tidligere hjemløse, og ligeledes er der en lille gruppe, der ønsker at bo i de såkaldte ”skæve huse”, der er en alternativ boligform til hjemløse borgere, som har meget vanskeligt ved at bo i en almindelig bolig. Enkelte ønsker at bo på et plejehjem, herunder alternative plejehjem for borgere med et aktivt misbrug. Der er også en lille gruppe, der ønsker at blive boende på den boform, de opholder sig på, og en lille gruppe, der ønsker at bo på en anden boform. Der er også nogle, der svarer, at de gerne vil have deres eget hus eller bo ”på landet”.

To ud af tre af respondenterne er dog tidligere blevet sat ud af boligen. Samtidig var det kun 37 pct., der modtog social støtte sidst de boede i egen bolig, mens 60 pct. svarer, at de ikke fik nogen social støtte.

OPHOLDET PÅ BOFORMEN ER EN LØSNING I EN AKUT SITUATION

I de kvalitative interview fortæller de fleste af interviewpersonerne, at de er tilfredse med opholdet på boformen, som de typisk ser som en løsning på en meget uoverskuelig situation. Der er dog også en del, der påpeger, at det kan være vanskeligt at opholde sig i et miljø, der er præget af mange brugeres misbrugsproblemer. Flere tilkendegiver, at de savner indhold i hverdagen og peger her på vigtigheden af både aktiviteter og pligter på boformen. Mange oplever, at have ventet i meget lang tid på at få en bolig, og ofte opleves den lange ventetid på at få tildelt en bolig som meget frustrerende. De fleste giver også udtryk for et behov for social støtte i hverdagen, hvis de flytter i egen bolig efter opholdet.

PERSPEKTIVER

Undersøgelsen viser generelt, at § 110-boformerne er et vigtigt tilbud til borgere, der befinder sig i en akut hjemløshedssituation. Hjemløseboformerne udgør således i vid udstrækning velfærdsstatens nederste sociale sikkerhedsnet.

Undersøgelsen viser vigtigheden af at sikre en god kvalitet af opholdet, både i form af de fysiske rammer, muligheden for aktiviteter på boformen og i form af en god relation mellem brugere og personale. Når disse forhold er opfyldt, giver det sig udslag i en højere grad af tilfredshed blandt brugerne.

Samtidig er det væsentligt at understrege, at opholdet på boformen er midlertidigt, og at de fleste af brugerne gerne selv vil videre i egen bolig, samtidig med at de fleste har brug for social støtte, når de flytter i bolig. Særligt peger resultaterne på, at de fleste hjemløse borgere helst vil bo i en lejlighed i en almindelig bolig. Der er dog også cirka en fjerdedel, der gerne vil have andre boligløsninger, som fx opgangsfællesskaber, skæve huse eller et ophold på et alternativt plejehjem.

Her understøtter brugerundersøgelsens resultater generelt principperne i Housing First-tilgangen, der har været det bærende princip i den danske hjemløsestrategi, der blev vedtaget af regeringen og satspuljepartierne i 2008 og forløb fra 2009-2013. Housing First-tilgangen er baseret på vigtigheden af tidligt i et indsatsforløb at sikre en permanent

boligløsning for borgeren, samtidig med at borgeren gives en intensiv social støtte efter evidensbaserede bostøttemetoder. Erfaringerne fra hjemløsestrategien viste, at langt hovedparten af de borgere, der flyttede i en permanent bolig og samtidig fik en intensiv bostøtte, fastholdt deres bolig i forsøgsperioden, og de fleste var med den intensive støtte i stand til at bo i en lejlighed i en almindelig opgang. Samtidig pegede resultaterne fra hjemløsestrategien også på vigtigheden af fortsat at arbejde med en differentieret vifte af boligløsninger, således at der er alternativer for dem, der ikke ønsker eller ikke kan bo i en almindelig bolig.

Brugerundersøgelsen viser dog også på, at mange af de hjemløse borgere, der er interviewet, ikke fik nogen social støtte, sidst de boede i egen bolig. Her afdækker undersøgelsen et betydeligt potentiale for en bedre forebyggelse mod udsættelser og hjemløshed. Ligeledes peger undersøgelsen på, at den ofte lange ventetid på en bolig kan være frustrerende for de hjemløse borgere. Udfordringerne ved at tilvejebringe en permanent boligløsning hurtigt og manglen på den nødvendige sociale støtte, udgør således fortsat en væsentlig barriere for at implementere Housing First-tilgangen.

GRUNDLAG

Undersøgelsen bygger på både kvantitative og kvalitative data. Der er gennemført en spørgeskemaundersøgelse med 185 respondenter, fordelt på 11 boformer over hele landet. Der er gennemført kvalitative interview med i alt 15 personer, heraf 14 med nuværende ophold på en boform og én tidligere bruger.

INDLEDNING

I denne rapport præsenterer vi resultaterne af en brugerundersøgelse blandt hjemløse borgere med ophold på boformer efter servicelovens § 110. Formålet med undersøgelsen er at belyse, hvordan hjemløse borgere oplever opholdet på en § 110-boform samt at give en viden om hjemløse borgeres egen oplevelse af deres bolig- og støttebehov. Undersøgelsen skal på baggrund af denne viden bidrage til en fortsat udvikling af den sociale indsats på boformerne og indsatsen på hjemløseområdet generelt.

Undersøgelsens konklusioner er baseret på både kvantitative og kvalitative data. Data omfatter dels et spørgeskema udfyldt af 185 brugere fordelt på 11 forskellige boformer, dels kvalitative interview med brugere fra fire af de 11 boformer. Herudover har de 11 medvirkende boformer udfyldt et kort spørgeskema om faktuelle forhold på boformen, fx vedrørende boformens aktiviteter og om regler i forhold til brug af alkohol eller stoffer.

Den kvantitative spørgeskemaundersøgelse har haft til formål at afdække en række aspekter omkring opholdet på boformen set ud fra brugernes synsvinkel. Det gælder forhold omkring indskrivning og varighed af opholdet, aktiviteter på boformen, relationen til personalet og de øvrige brugere, oplevelse af regler og rammer på boformen, herunder de fysiske rammer, årsagerne til opholdet, deres oplevelse af støttebehov,

brugernes ønsker til en fremadrettet boligløsning, samt en række baggrundsforhold.

Formålet med de kvalitative interview har været at give et indblik i brugernes erfaringer og oplevelser omkring opholdet og at gå i dybden med en række af de forhold, der har vist sig i spørgeskemabesvarelserne.

RAPPORTENS OPBYGNING

I rapportens kapitel 2 beskrives kort § 110-boformernes funktion som et tilbud til borgere, der befinder sig i en akut hjemløshedssituation. I kapitel 3 beskriver vi de anvendte metoder til dataindsamling og analyser. I kapitel 4 gennemgår vi undersøgelsens kvantitative resultater baseret på brugernes spørgeskemabesvarelser. Kapitlet indeholder en kort karakteristik af undersøgelsens respondenter og deskriptive analyser af forhold omkring indskrivning og ophold, historik i forhold til tidligere ophold og brugernes vurdering af opholdet på boformen i forhold til en række aspekter, herunder aktiviteter og relationen til personalet og relationen til de andre beboere. I kapitel 5 beskriver vi resultaterne fra interviewene med brugerne og deres beskrivelser af hverdagen på boformen, herunder det sociale liv og den sociale indsats. Endelig foretages der i kapitel 6 en kort diskussion og sammenfatning af undersøgelsens resultater.

BAGGRUND

Ifølge servicelovens § 110 er kommunerne forpligtede til at tilbyde midlertidigt ophold til borgere, der ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig på grund af særlige sociale problemer. Disse botilbud benævnes § 110-boformer, og ligeledes ofte som herberger eller forsorgshjem. En del boformer drives direkte af kommunerne, mens en del drives af organisationer, typisk med en driftsoverenskomst med den kommune, hvor boformen er beliggende.

Ifølge Ankestyrelsens årlige statistik over brugere af § 110-boformerne var der i 2013 i alt 2.180 pladser fordelt på 73 boformer. Der var i 2013 6.122 personer, der benyttede en § 110-boform, og disse borgere havde i alt 11.789 ophold (Ankestyrelsen, 2014). Mens antallet af brugere har været nogenlunde uændret de senere år, med 6.250 i 2009 og 6.122 personer i 2013, er antallet af overnatninger steget fra 614.620 i 2009 til 678.294 i 2013. Det gennemsnitlige antal overnatninger per bruger er således steget fra 98 i 2009 til 111 i 2013.

Halvdelen af driftsudgifterne til boformerne betales af kommunerne, mens den resterende del refunderes fra staten. Det er dog ikke nødvendigvis kommunen, hvor boformen er beliggende, der betaler udgiften, idet udgiften for den enkelte bruger betales af den kommune, hvori borgeren er hjemmehørende (betalingskommunen).

§ 110-boformerne er baseret på et såkaldt ”selvmøderprincip”, hvor en borger, der befinder sig i en akut hjemløshedssituation, kan henvende sig til stort set alle boformer i landet. Der kan dog også være tale om et visiteret ophold på en boform, hvor der typisk foregår en henvisning fra kommunen eller fra en anden boform gennem en akut modtagelsesenhed. Det er lederen af boformen, der har myndighed til at foretage en indskrivning, herunder til at vurdere, om borgeren tilhører målgruppen for boformerne (hjemløse borgere med særlige sociale problemer). Selvmøderprincippet er generelt væsentligt for at sikre, at borgere, der er i en akut hjemløshedssituation, ikke er henvist til at overnatte udendørs. Samtidig er § 110-boformens leder ifølge vejledningen til serviceloven ”ikke berettiget til at afvise nogen på grund af pladmangel, medmindre der kan tilbydes anden passende hjælp, herunder optagelse i en anden boform efter § 110”. Det påhviler kommunerne at sikre, at der er det tilstrækkelige antal pladser på § 110-boformerne.

Tidligere undersøgelser af borgerne på boformerne har blandt andet vist, at der er en høj andel med psykisk sygdom og/eller misbrug (Nielsen m.fl., 2011; Benjaminsen m.fl., 2013). Eksempelvis viste en registerbaseret undersøgelse, der så på brugerne af boformerne over en periode på 11 år, at 58,7 pct. af kvinderne, og 44,8 pct. af mændene havde en diagnosticeret psykisk lidelse, mens henholdsvis 73,6 og 71,2 pct. blandt kvinderne og mændene havde en misbrugsrelateret diagnose (Benjaminsen m.fl., 2013). Sidstnævnte undersøgelse pegede også på en høj andel med forskellige fysiske sygdomme. Samme billede gør sig gældende ud fra de nationale kortlægninger af hjemløshed, hvor den seneste kortlægning i 2013 viste, at 44 pct. af de hjemløse, der var registreret på herberger, havde en psykisk sygdom, mens 70 pct. blev registreret med et misbrug (Benjaminsen & Lauritzen, 2013).

En registerbaseret analyse af dødeligheden blandt tidligere brugere af boformerne var 5,6 gange større blandt mænd og 6,7 gange større blandt kvinder sammenlignet med den øvrige befolkning (Nielsen m.fl., 2011).

Evalueringen af den nationale hjemløsestrategi pegede på, at boformerne støder på forskellige barrierer i forbindelse med at skulle hjælpe den hjemløse borger videre i bolig efter et ophold på boformen. Særligt manglen på boliger, som de hjemløse borgere kan betale, er ofte en stor udfordring, der betyder, at mange borgere må opholde sig i lang tid på boformerne. Samtidig betyder de ofte komplekse psykosociale pro-

blemer, som mange af de hjemløse borgere har, at en bolig i sig selv sjældent er en tilstrækkelig løsning, idet der samtidig er behov for en intensiv social støtte, for at borgeren kan fungere i boligen og fastholde den. Her pegede resultaterne fra hjemløsestrategien på, at indsatser baseret på den såkaldte "Housing First"-tilgang forbedrer chancen for, at den hjemløse borger kan komme i bolig og fastholde boligen (Rambøll & SFI, 2013). Housing First består i tidligt i et indsatsforløb at tilvejebringe en permanent boligløsning i kombination med at give borgeren en intensiv social støtte, baseret på evidensbaserede bostøttemetoder. Denne tilgang indebærer et paradigmeskift i forhold til den såkaldte boligparathed- eller trappetrinstilgang, der bygger på, at den hjemløse borger først skal være "parat" til at flytte i bolig. Housing First-tilgangen bygger i stedet på en opfattelse af, at en ustabil boligsituation i sig selv vanskeliggør borgernes recovery-processer. En stabilisering af boligsituationen og en sikkerhed i boligsituationen i form af en permanent boligløsning med en tilhørende intensiv social støtte er således en forudsætning for, at borgeren kan opnå en forbedring i sin livssituation, herunder komme ud af hjemløshed (Tsemberis, 2010). Forskning viser generelt, at med Housing First metoden er en høj andel af hjemløse borgere i stand til at komme i bolig og fastholde boligen (Coldwell og Bendner, 2007; Nelson m.fl., 2007; Tsemberis m.fl., 2004; Rambøll og SFI, 2013).

Forud for en overgang til egen bolig går der imidlertid for mange hjemløse borgere et ophold på en § 110-boform. I denne undersøgelse sætter vi fokus på borgerens ophold på boformen og belyser den hjemløse borgers egne oplevelser og erfaringer med ophold på boformerne. Det undersøges, hvad der er baggrunden for borgerens ophold på boformen, hvilke tilbud borgeren modtager i løbet af opholdet, og hvordan borgeren selv oplever opholdet og indsatsen. Ligeledes undersøges borgerens egne ønsker for et videre forløb, herunder hvilke boligønsker og støttebehov borgeren selv giver udtryk for.

Undersøgelsen bidrager således til den eksisterende viden på området, hvor bl.a. erfaringerne fra den nationale hjemløsestrategi har givet en betydelig viden om indsatser efter ophold på boformerne, og navnlig om bostøtteindsatser, men kun i begrænset omfang har bidraget med viden om selve opholdene på § 110-boformerne set fra et brugerperspektiv. Ligeledes er der en sparsom viden om, hvilke ønsker og behov hjemløse borgere selv har for deres liv, og hvilke former for boligløsninger og støtte borgerne selv oplever, at de har behov for. Undersø-

gelsen bidrager derved til en videre kvalitetsudvikling af den sociale indsats på boformerne, herunder udvikling af den socialpædagogiske indsats, sociale aktiviteter mv. på boformen.

Undersøgelsen giver også en viden til det videre arbejde med borgerrettede indsatser. Det gælder fx spørgsmålet om, hvorvidt borgeren ønsker at flytte i egen bolig efter opholdet på boformen, eller om borgeren ønsker andre boligformer, som fx ophold i opgangsfællesskab, skæve huse mv. Der sættes således fokus på borgerens egne tanker, følelser og oplevelser i forbindelse med sin hjemløshedssituation, opholdet på boformen, samt det videre forløb. I en bredere sammenhæng giver undersøgelsen således en viden i forhold til udviklingen af indsatserne på hjemløseområdet i forlængelse af hjemløsestrategien.

METODE

Det samlede undersøgelsesdesign bygger på en kombination af en kvantitativ spørgeskemaundersøgelse og kvalitative interview, hvor vi således både kvantitativt og kvalitativt er i stand til at belyse brugerens oplevelse af opholdet på boformerne. I dette kapitel gennemgår vi den metode, der er anvendt i undersøgelsen i form af de anvendte spørgeskemaer og de kvalitative interview, herunder indsamlingsmetode og interviewguide.

Undersøgelsen er gennemført i flere trin. Først er der foretaget en eksplorativ kvalitativ interviewrunde for at afdække forhold omkring opholdet på boformen, som det vil være relevant at belyse i undersøgelsen. Viden fra disse indledende interview er indgået i arbejdet med at udvikle spørgeskemaerne til den kvantitative del af brugerundersøgelse.

Sideløbende hermed er relevante boformer blevet identificeret og kontakten omkring deres deltagelse i undersøgelsen. Efter udvælgelse af boformer påbegyndtes den kvantitative dataindsamling ved, at en medarbejder fra SFI besøgte boformerne for at forestå indsamlingen af spørgeskemabesvarelser fra brugerne. Endelig blev udvalgte boformer besøgt af en SFI-medarbejder igen for at lave opfølgende kvalitative interview med brugerne med udgangspunkt i en indledende analyse af resultaterne af de indsamlede spørgeskemaer. Herudover fik de medvirkende boformer ligeledes tilsendt et kort skema med nogle få faktuelle spørgsmål omkring boformen fx regler for rusmiddelindtag, aktiviteter

på boformen osv. Samlet set består de kvantitative og kvalitative data af følgende elementer:

- 4 eksplorative kvalitative interview med eksisterende og tidligere brugere af § 110-boformer
- 185 brugerspørgeskemaer indsamlet blandt brugere fra de 11 medvirkende boformer
- Spørgeskema til hver af de medvirkende boformer
- Opfølgende kvalitative interview med 11 brugere fra de medvirkende boformer.

SPØRGESKEMAER

Der er i projektet anvendt to spørgeskemaer: et længere skema målrettet brugerne af boformerne og som supplement hertil et kort skema til boformerne omkring faktuelle forhold om boformen, såsom regler, aktiviteter mv. Projektets følgegruppe har været med til at kvalificere indhold og spørgsmålsformuleringer i begge spørgeskemaer.

SPØRGESKEMA TIL BRUGERE

Spørgeskemaet til brugerne er udarbejdet med udgangspunkt i de fire eksplorative interview, der er gennemført i projektets indledende fase, og som har haft til formål at bidrage til udvælgelsen af relevante temaer til spørgeskemaet.¹ Der er i udviklingen af spørgeskemaet lagt vægt på at få afdækket væsentlige aspekter omkring brugerens ophold på boformen, fx vedrørende hverdagen på boformen, de fysiske rammer, relation til personale og andre brugere samt brugerens vurdering af den sociale indsats på boformen. Der er også spørgsmål om borgerens kontakt med kommunale sagsbehandlere, og om hvorvidt borgeren har en handleplan efter servicelovens § 141. Herudover er der i skemaet fokus på brugerens ønsker for fremtiden og egen vurdering af behov i forbindelse med en fremadrettet social indsats, og endelig er der en række spørgsmål om borgerens baggrund, fx uddannelse, samt spørgsmål om eksisterende livssituation, fx aktuelt misbrug og helbred (se i øvrigt spørgeskemaet i bilag 1). I udarbejdelsen af skemaets spørgsmål er der inddraget konsu-

1. Interviewene er nærmere beskrevet i afsnittet om de kvalitative interview.

lenter fra SFI Survey, som har haft fokus på den sproglige bearbejdning af skemaet, således at skemaet er tilpasset målgruppen.

I forbindelse med indsamlingen af spørgeskemaerne har en medarbejder fra SFI besøgt de medvirkende boformer. Medarbejderne på boformen har forud for besøget informeret brugerne om undersøgelsen og motiveret brugerne til at deltage. Længden af besøgene har varieret, men som oftest har SFI's medarbejder været til stede på den enkelte boform en hel dag og aften, således at det har været muligt at få kontakt med så mange brugere som muligt. Brugere har haft mulighed for selv at udfylde skemaet, eller SFI-medarbejderen har kunnet bistå borgeren med udfyldelsen. Der har i indsamlingen været lagt vægt på, at det var SFI-medarbejderen, der skulle hjælpe brugeren med at udfylde skemaet, hvis der har været behov for dette, fremfor boformens personale. Denne fremgangsmåde er benyttet for at sikre brugeren anonymitet i forbindelse med besvarelsen.

SPØRGESKEMA TIL BOFORMER

Som supplement til spørgeskemaet til brugerne er der udsendt et kort spørgeskema til de 11 boformer (se bilag 2). Skemaet har haft til hensigt at få viden om faktuelle forhold omkring boformen og består af ni spørgsmål om eksempelvis boformens regler, aktivitetsudbud, brugerinddragelse – fx om der er brugerråd eller afholdes beboermøder på boformen. Herudover er der inddraget spørgsmål om ind- og udskrivning af borgere, fx hvorvidt boformen har været nødsaget til at afvise borgere inden for de seneste seks måneder, og hvad begrundelsen herfor har været (se bilag 2). Alle de medvirkende boformer har udfyldt skemaet.

DE MEDVIRKENDE BOFORMER

Det har været væsentligt for undersøgelsen, at de udvalgte boformer repræsenterede forskellige former for boformer og landsdele, hvorfor der var opsat følgende kriterier for udvælgelsen – geografisk beliggenhed, størrelse, regler for rusmiddelindtag, samt om boformen var offentlig eller privat forankret.

I første omgang blev 11 boformer kontaktet med henblik på at indgå i undersøgelsen. En enkelt af disse boformer meldte dog, at der i samme periode var planlagt en lokal brugerundersøgelse på boformen, og at det blev vurderet, at det ikke ville være hensigtsmæssigt med to sideløbende spørgeskemaundersøgelser blandt brugerne. Derfor blev en

yderligere boform kontakten med henblik på at indgå i undersøgelsen, således at det planlagte antal på 11 boformer blev opretholdt.

Der blev lagt vægt på, at fordelingen af de udvalgte boformer mellem forskellige landsdele tilnærmelsesvist afspejlede fordelingen af pladser på alle boformer i landet. Boformernes geografiske fordeling på regioner ses i nedenstående tabel 3.1. De medvirkende boformer er alle anonymiseret i undersøgelsen.

TABEL 3.1

Udvalgte boformer fordelt på regioner. Antal.

Region	Antal udvalgte boformer
Region Hovedstaden	4
Region Midtjylland	3
Region Syddanmark	2
Region Sjælland	1
Region Nordjylland	1
Total	11

INTERVIEW

Undersøgelsens kvalitative del består af interview med 15 personer, som er indsamlet over to runder. Første interviewrunde lå forud for udformningen af undersøgelsens spørgeskema og bestod af fire eksplorative interview. Tre af interviewene var med brugere på én boform, mens et interview var med en hjemløs borger, der tidligere havde benyttet boformer, men som ikke på interviewtidspunktet benyttede en § 110-boform. Formålet med interviewene i første runde var at få viden om relevante temaer til undersøgelsens spørgeskema på baggrund af borgernes beskrivelser af deres liv og hverdag på boformen. Herudover bidrog den borger, som ikke boede på en boform, med eksempler på faktorer, der kan opleves som særligt problematiske ved at opholde sig på en boform, og som kan medvirke til, at hjemløse borgere fravælger denne mulighed. Det gjaldt bl.a. oplevelsen af, at miljøet på boformerne kan bære præg af, at mange personer med misbrugsproblemer og psykiske problemer bor tæt sammen, og at det kan medvirke til støj og uro. Den efterfølgende spørgeskemaundersøgelse gjorde det muligt at efterprøve, hvorvidt disse faktorer gjorde sig gældende hos brugerne af boformerne.

I anden interviewrunde blev der lavet interview med 11 borgere fra tre forskellige boformer. Interviewene i denne runde blev gennemført enten sideløbende med eller efter indsamlingen af undersøgelsens spørgeskemaer med det formål at få uddybet spørgeskemaundersøgelsens resultater. I to tilfælde er to personer blevet interviewet samtidig efter eget ønske.

Alle interview (med undtagelse af interviewet med borgeren, der ikke længere benytter en boform) er gennemført på de boformer, hvor borgeren er indskrevet. Indsamlingen er foregået på den måde, at en medarbejder fra SFI har besøgt boformen og enten med hjælp fra medarbejderne eller ved selv at være opsøgende har fået kontakt til borgere, som har haft lyst til at deltage i et interview.

Interviewene har været af cirka en halv til cirka halvanden times varighed, og alle borgere er forud for interviewene blevet garanteret anonymitet samt blevet informeret om projektets og interviewenes formål. Herudover har alle borgere givet tilladelse til, at interviewene måtte blive optaget på diktafon. Det har været vigtigt for kvaliteten af interviewene, at borgerne har følt sig trygge ved SFI's medarbejder og har oplevet, at de frit kunne fortælle om deres oplevelser. For at understøtte dette er der blevet lagt vægt på, at interviewene så vidt muligt har haft karakter af en samtale om borgerens baggrund, dagligdag på boformen og ønsker til fremtiden. Vi har derfor anvendt en tematisk interviewguide med korte åbne spørgsmål, og som oftest er guiden først blevet taget frem i slutningen af interviewet. Erfaringen er, at denne løst strukturerede interviewform har været meget brugbar, da det synes at have motiveret interviewpersonen til frit at tale om sine oplevelser i den rækkefølge, der har følt mest naturlig.

RESULTATER AF SPØRGESKEMA- UNDERSØGELSEN

HVEM ER RESPONDENTERNE?

Hovedparten af respondenterne i undersøgelsen er mænd (85 pct.), mens de resterende 15 pct. af respondenterne er kvinder. Der er 4 respondenter, der ikke har oplyst køn. Det har i spørgeskemaet været muligt at angive køn som transperson, men ingen af respondenterne har benyttet denne kategori.

TABEL 4.1

Respondenterne fordelt efter køn. Procent.

Køn:	Procent
Mand	85
Kvinde	15
Total (procent og antal)	100 (181)

Anm.: Uoplyst: 4 personer.

Kilde: Egne beregninger.

Andelen af kvinder i brugerundersøgelsen er lavere end blandt § 110-boformernes brugere generelt, hvor andelen af kvinder ifølge den seneste statistik fra Ankestyrelsen var 24 pct. i 2013 (Ankestyrelsen, 2013, s. 6).

Her skal det tages i betragtning, at der i København er enkelte boformer, der kun er henvendt til kvinder, og som har en kombineret kvindekrisecenter (SEL § 109) og herbergsfunktion (SEL § 110), og at ingen af disse tilbud har været udvalgt til at deltage i brugerundersøgelsen.

Som det ses af tabel 4.2, er de fleste af respondenterne i alderen 30-59 år. Det gælder 73 pct. af alle respondenterne. 10 pct. er mellem 18 og 24 år, og 8 pct. er mellem 25 og 29 år. 10 pct. er 60 år og derover. Der er i alt 4 respondenter der ikke har angivet deres alder.

TABEL 4.2

Aldersgrupper. Procent.

Alder:	Procent
18-24 år	10
25-29 år	8
30-39 år	19
40-49 år	25
50-59 år	29
60-64 år	7
65+ år	3
Total (procent og antal)	100 (181)

Anm.: Uoplyst: 4 personer.

Kilde: Egne beregninger.

Aldersfordelingen blandt respondenterne i brugerundersøgelsen stemmer godt overens med aldersfordelingen på § 110-boformerne generelt, hvor det er 21 pct., der er mellem 18 og 29 år og i alt 71 pct., der er mellem 30 og 59 år, mens kun 8 pct. er 60 år og derover. Der er dog i brugerundersøgelsen lidt flere mellem 50 og 59 år med 29 pct., mens denne gruppe udgør 22 pct. blandt brugerne af boformer på landsplan (Ankestyrelsen, 2013, s. 7).

Vi vil i resten af kapitlet opgøre de fleste af svarfordelingerne på aldersgrupper. Her anvender vi en opdeling i tre grupper, nemlig de 18-29-årige, de 30-49-årige og dem på 50 år og derover. Antalsmæssigt udgør gruppen af unge mellem 18 og 29 år en lille gruppe blandt respondenterne. Derfor er usikkerheden på procentfordelingerne for denne gruppe generelt større end blandt de øvrige aldersgrupper, hvor der antalsmæssigt er væsentligt flere respondenter.

Tabel 4.3 viser, at der er lidt flere kvinder blandt de unge respondenter i undersøgelsen, nemlig 19 pct. Her skal det dog tages i betragtning, at antallet af unge i undersøgelsen generelt er lavt, og at der således antalsmæssigt er tale om få unge kvinder blandt respondenterne.

Når vi opgør fordelingen på køn og alder samlet, er det i alt 5 respondenter, der ikke har oplyst køn og/eller alder.

TABEL 4.3

Respondenter fordelt efter køn. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgruppe:	Mand	Kvinde	Total (procent og antal)
18-29 år	81	19	100 (32)
30-49 år	88	13	100 (80)
50+ år	84	16	100 (68)
Total (procent og antal)	85	15	100 (180)

Anm.: Uoplyst: 5 personer. $P = 0,664$.

Kilde: Egne beregninger.

Som det ses af tabel 4.4 er hovedparten af respondenterne født i Danmark (77 pct.). Her opgør vi dem, der er født i Grønland og på Færøerne separat, selvom personerne i denne gruppe også er danske statsborgere. Det er i alt 8 pct. af respondenterne, som er født i Grønland, mens 1 pct. er født på Færøerne. Det er få, der kommer fra det øvrige Europa, mens en gruppe på 6 pct. er født i Afrika. Også her kan vi sammenligne med den generelle boformsstatistik, hvor i alt 87 pct. er opgjort til at have dansk statsborgerskab, inklusiv personer med grønlandsk eller færøsk baggrund (Ankestyrelsen, 2013, s. 9).

TABEL 4.4

Respondenter fordelt efter fødeland. Procent.

Fødeland:	Procent
Danmark	77
Grønland	8
Færøerne	1
Norden	1
Europa	2
Mellemøsten	1
Afrika	6
Andet land	4
Total (procent og antal)	100 (182)

Anm.: Uoplyst: 3 personer.

Kilde: Egne beregninger.

Uddannelsesniveaet blandt respondenterne er generelt lavt, jf. tabel 4.5. Det er 23 pct., som oplyser ikke at have fuldført grundskolen, og for yderligere 28 pct. er grundskolen den højeste fuldførte uddannelse. Der er 11 pct., som har en gymnasialuddannelse og 22 pct., der angiver at

have en erhvervsfaglig uddannelse. Der er dog også 13 pct. af respondenterne, der har en videregående uddannelse. Denne andel er højest blandt dem på 50 år og derover med 24 pct.

TABEL 4.5

Respondenter fordelt efter højeste fuldførte uddannelse. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Højeste gennemførte uddannelse:	Aldersgruppe			Total, procent
	18-29 år	30-49 år	50+ år	
Ikke fuldført grundskole	28	26	16	23
Grundskole	53	25	19	28
Gymnasial uddannelse	3	11	13	11
Erhvervsuddannelse	6	26	24	22
Kort videregående uddannelse	0	6	6	5
Mellemlang videregående uddannelse	0	3	16	7
Lang videregående uddannelse	0	1	2	1
Ved ikke	9	1	3	3
Total (procent og antal)	100 (32)	100 (80)	100 (67)	100 (179)

Anm.: Uoplyst: 6 personer. P = 0,001.

Kilde: Egne beregninger.

I tabel 4.6 ser vi, at forsørgelsesgrundlaget for hovedparten af respondenterne er kontanthjælp, 62 pct., mens 21 pct. af respondenterne modtager førtidspension. Der er 5 pct., som er på dagpenge, og 4 pct. modtager SU. Kun 3 pct. har en lønindkomst. Der er 1 pct., der sælger *Hus Forbi*, og 1 pct. angiver ikke at have en fast indkomst.

Sammenligner vi med landsstatistikken fra Ankestyrelsen, er det en højere andel af respondenterne i brugerundersøgelsen, der modtager kontanthjælp, idet denne andel er opgjort til 46 pct. i boformsstatistikken, mens 30 pct. modtager social pension. Andelen med lønindkomst ligger derimod på samme niveau, idet den er opgjort til 4 pct. i boformsstatistikken (Ankestyrelsen, 2013, s. 11).

TABEL 4.6

Respondenter fordelt efter indkomstgrundlag. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Indkomstgrundlag:	Aldersgruppe			Total, procent
	18-29 år	30-49 år	50+ år	
Løn	6	3	1	3
Kontanthjælp	75	73	45	62
Førtidspension	3	18	33	21
Arbejdsløshedspenge eller sygedagpenge	3	3	9	5
SU	13	4	0	4
Folkepension	0	0	7	3
Efterløn	0	0	1	1
Anden offentlig ydelse	3	1	4	3
Salg af Hus Forbi	0	0	3	1
Ingen fast indtægt	0	1	1	1
Andet	6	6	0	4
Ved ikke	3	0	0	1
Total (procent og antal)	100 (32)	100 (80)	100 (69)	100 (181)

Anm.: Uoplyst: 4 personer. Det har været muligt at angive flere svar.

Kilde: Egne beregninger.

INDSKRIVNING OG OPHOLD

Tabel 4.7 viser, at der er en stor variation i opholdslængden på boformen blandt respondenterne. 4 ud af 10 har opholdt sig på boformen i mindre end 2 måneder, mens hver femte respondent har opholdt sig på boformen i mere end 1 år. Her er der generelt en betydelig afvigelse i forhold til fordelingen på opholdslængder, der er opgjort i den landsdækkende boformsstatistik, hvor det kun er 3 pct. af opholdene, der har en varighed på 1 år eller længere, mens 61 pct. af opholdene er opgjort at være af mindre end 1 måneds varighed (Ankestyrelsen, 2013, s. 17).

Her skal det tages i betragtning, at en brugerundersøgelse, der gennemføres over et kortere tidsrum, vil have en lavere andel af personer med korte ophold, da indskrivningerne af kortere varighed fordeler sig hen over året, hvorfor relativt færre af dem med kortere ophold vil være indskrevet på boformen på det tidspunkt undersøgelsen gennemføres. Omvendt vil der i en brugerundersøgelse gennemført over et kortere tidsrum være en forholdsmæssigt større andel med ophold af længere varighed.

Over halvdelen af de unge mellem 18 og 29 år har opholdt sig på boformen i under 2 måneder, mens relativt flere har længere ophold blandt de midaldrende og ældre respondenter. En fjerdedel af respon-

denterne på 50 år og derover har opholdt sig på boformen i mere end 1 år.

TABEL 4.7

Respondenter fordelt efter opholdslængde. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Opholdslængde:	Aldersgruppe			Total, procent
	18-29 år	30-49 år	50+ år	
Under 14 dage	13	10	7	9
Mellem 14 dage og 1 måned	13	8	10	9
1-2 måneder	31	20	16	20
2-4 måneder	22	16	19	18
4-12 måneder	9	25	22	21
1 år eller mere	13	21	26	22
Total (procent og antal)	100 (32)	100 (80)	100 (69)	100 (181)

Anm.: Uoplyst: 4 personer. P = 0,544.

Kilde: Egne beregninger.

Tabel 4.8 viser, om respondenterne tidligere har været indskrevet på en boform, og det er tilfældet for over halvdelen af. Også blandt de unge mellem 18 og 29 år har en betydelig del, 47 pct., tidligere opholdt sig på en boform. Blandt de 30-49-årige er det 59 pct., og blandt dem på 50 og derover er det 56 pct. Tallene indikerer således et betydeligt omfang af genindskrivninger på boformerne, også blandt de unge.

TABEL 4.8

Respondenter fordelt efter, om de tidligere har boet på en boform. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Har tidligere boet på en boform:	Aldersgruppe			Total, procent
	18-29 år	30-49 år	50+ år	
En gang	25	31	23	27
Flere gange	22	28	33	29
Nej	53	40	44	44
Ved ikke	0	1	0	1
Total (procent og antal)	100 (32)	100 (80)	100 (69)	100 (181)

Anm.: Uoplyst: 4 personer. P = 0,651

Kilde: Egne beregninger

Som vi ser af tabel 4.9, er det særligt blandt de ældre respondenter, der tidligere har været indskrevet på en boform, at den første indskrivning ofte ligger et stykke tilbage i tid. For cirka en tredjedel af respondenterne på 50 år og derover, som tidligere har været indskrevet, ligger det første ophold over 10 år tilbage. Blandt de unge er der en del, der tidligere har

været indskrevet inden for det sidste halve år. Her skal det dog tages i betragtning, at et andet nyligt ophold kan have været en del af samme hjemløshedperiode, som personen befinder sig i på nuværende tidspunkt.

TABEL 4.9

Respondenter fordelt efter tid siden første indskrivning på en § 110-boform. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Tid siden første indskrivning på en § 110-boform:	Aldersgruppe			Total, procent
	18-29 år	30-49 år	50+ år	
Under et halvt år	26	21	5	16
Mellem et halvt og et helt år	11	15	13	13
1-2 år	26	21	8	17
2-5 år	26	17	18	19
5-10 år	0	8	18	10
Over 10 år	0	17	35	21
Ved ikke	11	2	5	5
Total (procent og antal)	100 (19)	100 (48)	100 (40)	100 (107)

Anm.: P = 0,020.

Kilde: Egne beregninger.

Tabel 4.10 viser, at en tredjedel af respondenterne angiver at være blevet afvist på andre boformer og hovedparten heraf på grund af pladsmangel.

TABEL 4.10

Andelen af respondenter, der er blevet afvist på andre boformer af udvalgte årsager. Procent.

Afvist på andre boformer på grund af:	Procent
Pladsmangel	19
Misbrug	5
Psykisk sygdom	2
Karantæne	4
Hund	3
Andre grunde	9
Ikke afvist på andre boformer	66
Ved ikke	2
Total (procent og antal)	100 (184)

Anm.: Uoplyst: 1 person. Da det har været muligt at angive flere svar, summer de enkelte andele til over 100 pct..

Kilde: Egne beregninger

Der er dog også en mindre gruppe, der er blevet afvist på grund af misbrug eller psykisk sygdom, ligesom nogle respondenter har haft karantæne eller ikke har kunnet få deres hund med på boformen. Næsten 1 ud af

10 angiver andre grunde, og her oplyses for nogle fås vedkommende, at de ikke tilhørte målgruppen, da de ikke havde hverken misbrug eller psykisk sygdom, mens andre angiver adfærdsmæssige forhold, som temperament, tidligere skænderier o.l.

I forhold til, at mange af de hjemløse borgere har oplevet at blive afvist på boformerne på grund af pladsmangel, kan det som tidligere nævnt påpeges, at borgeren ifølge vejledningen til serviceloven ikke kan afvises på grund af pladsmangel, medmindre der kan tilbydes anden passende hjælp, herunder optagelse i en anden § 110-boform. Det er dog ikke muligt at afdække, om borgeren i disse tilfælde er blevet anvist en ledig plads på en anden boform, da vi ikke har stillet et spørgsmål herom.

Problematikken om, hvorvidt der er plads på boformerne, og om tilgængeligheden af alternativer, viser sig også i forbindelse med ventelister for at blive indskrevet. Tabel 4.11 viser, at omtrent hver fjerde respondent angiver, at han eller hun stod på venteliste for at blive indskrevet på boformen. Af de 44 personer, der har stået på venteliste, er det dog de 28, der har stået på venteliste i under 10 dage, mens 5 ud af de 44 angiver at have stået på venteliste i 30 dage eller længere.

TABEL 4.11

Respondenter fordelt efter, om de stod på venteliste for at blive indskrevet på boformen. Procent.

Stod på venteliste:	Procent
Ja	26
Nej	69
Ved ikke	4
Total (procent og antal)	100 (182)

Anm.: Uoplyst: 3 personer.

Kilde: Egne beregninger.

I tabel 4.12 ser vi, at næsten en fjerdedel angiver at have fået at vide, at der er en grænse for, hvor længe de kan bo på stedet. Det er dog kun 28 personer, der efterfølgende har angivet et antal dage, som de har fået at vide, at de kan bo på boformen. 9 af de 28 har fået at vide, at de højst kan bo på boformen i 90 dage, mens 6 ud af de 28 har fået angivet 120 dage som grænse for længden af opholdet. 7 svarer, at de har fået oplyst et halvt år som grænsen for længden af opholdet. Tallene tyder på, at der i nogle tilfælde gives meldinger til brugerne om, at de kun kan opholde sig i 3 eller 4 måneder på boformen.

TABEL 4.12

Respondenter fordelt efter, om de har fået at vide, at der er en grænse for længden af opholdet. Procent.

Har fået at vide, at der er en grænse for længden af opholdet:	Procent
Ja	23
Nej	77
Total (procent og antal)	100 (181)

Anm.: Uoplyst: 4 personer.

Kilde: Egne beregninger.

DE FYSISKE RAMMER PÅ BOFORMEN

Respondenterne er blevet spurgt om deres opfattelse af de fysiske rammer på stedet, i form af værelserne, bade- og toiletforhold og fællesrum, såsom opholdsrum.

TABEL 4.13

Respondenterne fordelt efter vurdering af boformernes fysiske rammer. Procent.

Vurdering af boformernes fysiske rammer:	Værelserne	Bad og toiletforhold	Fælles/opholdsrum
Meget gode	22	25	24
Gode	56	52	61
Dårlige	15	14	8
Meget dårlige	5	8	3
Ved ikke	2	1	4
I alt procent (antal)	100 (184)	100 (185)	100 (185)

Anm.: Uoplyst: 1 person ved spørgsmål om værelserne.

Kilde: Egne beregninger.

Tabel 4.13 viser, at hovedparten af respondenterne er godt tilfredse med de fysiske rammer. 78 pct. vurderer, at værelserne er ”meget gode” eller ”gode”. 77 pct. giver en tilsvarende vurdering af bade- og toiletforhold, og hele 85 pct. har en positiv vurdering af fællesrummene på boformerne. Der er dog 20 pct., der finder værelserne ”dårlige” eller ”meget dårlige”, mens 22 pct. har en tilsvarende negativ vurdering af bade- og toiletforholdene.

Der er endvidere spurgt om tilfredsheden med mulighederne for at gå på internettet på boformen. Her svarer 54 pct., at de er tilfredse med mulighederne, mens 36 pct. svarer, at de ikke er tilfredse, jf. tabel 4.14.

TABEL 4.14

Respondenterne fordelt efter tilfredshed med muligheder for at gå på internettet på boformen. Procent.

Tilfreds med mulighed for at gå på internettet:	Procent
Ja	54
Nej	36
Ved ikke	10
Total (procent og antal)	100 (180)

Anm.: Uoplyst: 5 personer.

Kilde: Egne beregninger.

AKTIVITETER PÅ BOFORMEN

I tabel 4.15 ser vi, at de fleste respondenter, 76 pct., oplyser at de deltager i aktiviteter på boformen, mens 24 pct. oplyser, at de ikke deltager i aktiviteter på boformen. Andelen, der deltager i aktiviteter på boformen, er nogenlunde ens på tværs af aldersgrupper. Særligt mange af de unge, 41 pct., deltager i fysiske aktiviteter på boformen, mens der omvendt er relativt flere blandt de ældre, der deltager i værkstedsaktiviteter eller pligter på boformen. Det er generelt en betydelig del, der deltager i pligtarbejde med 41 pct. af alle respondenterne.

41 pct. oplyser, at de modtager betaling for arbejde på boformen (ikke afbildet).

TABEL 4.15

Andelen af respondenter, der deltager i udvalgte aktiviteter på boformen. Særsilt for aldersgrupper. Procent.

Deltager i aktiviteter:	Aldersgrupper			I alt, procent
	18-29 år	30-49 år	50+ år	
Fysiske aktiviteter	41	30	10	25
Sociale aktiviteter	31	38	25	32
Værksteds aktiviteter	13	17	19	17
Pligter på boformen	38	37	47	41
Andre aktiviteter	16	25	21	22
Deltager ikke i aktiviteter	22	27	22	24
Total (procent og antal)	100 (32)	100 (79)	100 (68)	100 (179)

Anm.: Uoplyst: 6 personer. Det har været muligt at angive flere svar, og de enkelte procentandele summer derfor ikke til 100 pct.

Kilde: Egne beregninger.

Tabel 4.16 viser, at en betydelig del af de unge, 67 pct., deltager i aktiviteter andre steder end på boformen. Det gælder særligt fysiske aktiviteter, hvilket ca. hver fjerde af de unge deltager i andre steder end på boformen. Færre blandt de midaldrende og ældre respondenter deltager i aktiviteter uden for boformen. Det er således kun 47 pct. af de 30-49-årige og 38 pct. af dem på 50 år og derover. Forholdsvis få af brugerne på boformerne angiver, at de benytter væresteder uden for boformen. Det er kun 9 pct. af alle, der benytter væresteder, og denne andel er lavest blandt de 30-49-årige med kun 6 pct. 4 pct. er aktive i SAND og 2 pct. sælger Hus Forbi.

TABEL 4.16

Andelen af respondenter, der deltager i udvalgte aktiviteter andre steder end på boformen. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Deltager i aktiviteter andre steder:	Aldersgrupper			Total, procent
	18-29 år	30-49 år	50+ år	
Er på værested(er)	10	6	12	9
Fysiske aktiviteter	27	14	9	14
Værkstedsaktiviteter	3	3	4	3
Kommunal aktivering	7	8	1	5
Sælger Hus Forbi	3	1	3	2
Er aktiv i SAND og andre sociale organisationer	3	5	3	4
Andre aktiviteter	23	19	19	20
Nej, deltager ikke i aktiviteter andre steder	33	53	62	53
Total (procent og antal)	100 (30)	100 (78)	100 (69)	100 (177)

Anm.: Uoplyst: 8 personer. Det har været muligt at angive flere svar, og de enkelte procentandele summer derfor ikke til 100 pct.

Kilde: Egne beregninger.

I tabel 4.17 ser vi, at der er en del forskel mellem aldersgrupperne i vurderingen af, hvorvidt boformen har de aktiviteter, som respondenterne vurderer, at han eller hun har brug for. Kun 3 pct. af de unge vurderer, at det i høj grad er tilfældet, mens det gælder for 25 pct. af dem på 50 år og derover. Omvendt svarer 38 pct. af de unge, at boformen ”i mindre grad” eller ”slet ikke” har de aktiviteter, som de har brug for, mens det gælder 28 pct. af de 30-49-årige og 22 pct. af dem på 50 år og derover.

TABEL 4.17

Respondenter fordelt efter, om boformen har de aktiviteter, respondenterne har brug for. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Boformen har de aktiviteter, respondenterne har brug for:	Aldersgrupper			Total, procent
	18-29 år	30-49 år	50+ år	
I høj grad	3	13	25	16
I nogen grad	39	39	40	40
I mindre grad	19	20	12	17
Slet ikke	19	11	6	11
Ved ikke	19	17	16	17
Total (procent og antal)	100 (31)	100 (79)	100 (67)	100 (177)

Anm.: Uoplyst: 8 personer. P = 0,118

Kilde: Egne beregninger.

Tabel 4.18 viser, at på trods af, at en del respondenter ikke synes, at boformen har (alle) de aktiviteter, som de har behov for, er langt hovedparten af respondenterne tilfredse med de aktiviteter, som de deltager i på boformen. Der er således 69 pct., der svarer, at de enten er meget tilfredse eller tilfredse med de aktiviteter, som de deltager i. Denne andel er lige høj i alle aldersgrupper. Der er dog 15 pct., der svarer, at de er utilfredse eller meget utilfredse med de aktiviteter de deltager i og ligeledes en gruppe, der svarer ”ved ikke”.

TABEL 4.18

Respondenter, der deltager i aktiviteter på boformen, fordelt efter tilfredshed med aktiviteterne. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Tilfredshed med aktiviteter på boformen:	Aldersgruppe			Total, procent
	18-29 år	30-49 år	50+ år	
Meget tilfreds	19	18	15	17
Tilfreds	48	53	54	52
Utilfreds	14	16	9	13
Meget utilfreds	0	4	2	2
Ved ikke	19	11	21	16
Total (procent og antal)	100 (21)	100 (57)	100 (54)	100 (132)

Anm.: P = 0,855.

Kilde: Egne beregninger.

Tabel 4.19 viser, at adspurgt om grundene til at deltage i aktiviteter er det 60 pct. af dem, der deltager i aktiviteter, der angiver, at de deltager for at få socialt samvær med andre. Det er 42 pct., som angiver, at de deltager i aktiviteter for at få tiden til at gå, mens 14 pct. svarer, at de er tvunget til

at deltage. Her kan der typisk være tale om pligtarbejde som fx rengøring og lignende.

TABEL 4.19

Andelen af respondenter, der deltager i aktiviteter på boformen, som gør det af udvalgte årsager. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Årsag til deltagelse i aktivitet:	Aldersgrupper			Total, procent
	18-29 år	30-49 år	50+ år	
Fordi det er gode aktiviteter	14	36	27	29
For at få socialt samvær med andre	57	66	53	60
Tvunget til det	14	8	22	14
For at få tiden til at gå	38	40	47	42
Andre grunde	5	21	18	17
Ved ikke	5	8	2	5
Total (procent og antal)	100 (21)	100 (53)	100 (45)	100 (119)

Anm.: Det har været muligt at angive flere svar, og de enkelte procentandele summer derfor ikke til 100 pct.

Kilde: Egne beregninger.

I tabel 4.20 ser vi, at en høj andel af de, som deltager i aktiviteter, giver udtryk for, at aktiviteterne er med til at skabe fællesskab med de andre beboere på boformen. Denne andel er højest blandt de unge, med 70 pct., hvor der dog skal tages forbehold for, at det kun er 20 personer blandt de unge, der deltager i aktiviteter, og som derfor har besvaret spørgsmålet. Det kan også bemærkes, at det blandt dem på 50 år og derover kun er 51 pct., der svarer ”ja” til, at aktiviteterne er med til at skabe fællesskab.

TABEL 4.20

Respondenter fordelt efter, om de aktiviteter, man deltager i, er med til at skabe fællesskab. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	Ja	Nej	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	70	5	25	100 (20)
30-49 år	68	25	7	100 (56)
50+ år	51	33	16	100 (51)
Total (procent og antal)	61	25	13	100 (127)

Anm.: $P = 0,041$.

Kilde: Egne beregninger.

BRUGERRÅD, BEBOERMØDER OG INDFLYDELSE

I spørgeskemaet har vi spurgt, om beboerne har deltaget i brugerråd, beboermøder eller lignende under opholdet. Vi har spurgt om brugerråd og beboermøder under ét, da det for nogle beboerne kan være svært at skelne mellem de to funktioner. Det er cirka halvdelen af beboerne, der har deltaget i enten brugerråd eller beboermøder under deres ophold. Andelen er lavere blandt de 18-29-årige med 42 pct. og højest blandt dem på 50 år og derover med 55 pct.

TABEL 4.21

Respondenter fordelt efter, om de har deltaget i brugerråd, beboermøder eller lignende under ophold på boformen. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	Ja	Nej	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	42	58	0	100 (31)
30-49 år	58	41	1	100 (78)
50+ år	55	45	0	100 (67)
Total, procent	54	46	1	100 (176)

Anm.: Uoplyst: 9 personer. $P = 0,443$.

Kilde: Egne beregninger.

Vi har også spurgt om, hvorvidt respondenterne oplever at have indflydelse på deres hverdag på boformen.

TABEL 4.22

Respondenter fordelt efter, i hvor høj grad de føler, at de har indflydelse på deres hverdag på boformen. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	23	36	16	26	0	100 (31)
30-49 år	25	39	20	8	9	100 (77)
50+ år	40	24	25	4	7	100 (68)
Total	30	32	21	10	7	100 (176)

Anm.: Uoplyst: 9 personer. $P = 0,009$.

Kilde: Egne beregninger.

Tabel 4.22 viser, at det er der en del af beboerne, der kun i mindre grad eller slet ikke oplever, at de har, med henholdsvis 21 pct. og 10 pct. Her er der en betydelig forskel på de unge og ældre beboere, idet 26 pct. af de unge oplever slet ikke at have indflydelse på deres hverdag på stedet, mens det kun er 4 pct. blandt dem på 50 år og derover. Omvendt ople-

ver kun 23 pct. af de unge i høj grad at have indflydelse, mens denne andel er væsentlig højere blandt de ældre beboere med 40 pct.

REGLER, STØJ OG URO

I tabel 4.23 ser vi, at en del af respondenterne oplever, at støj og uro er et problem på boformen. 18 pct. svarer, at støj og uro i høj grad er et problem, og 28 pct. svarer, at det i nogen grad er et problem. Det er særligt de unge, der oplever, at støj og uro er et problem, hvor 30 pct. svarer ”i høj grad”, mens det kun er 13 pct. af dem på 50 år og derover, der føler, at støj og uro i høj grad er et problem.

En medvirkende årsag til problemer med støj og uro er, at boformer generelt har en høj andel af brugere med psykosociale problematikker. Den nationale kortlægning af hjemløshed viser således, at 72 pct. af de hjemløse borgere, der opholder sig på boformerne, har et misbrug, og at 44 pct. har en psykisk sygdom. Det kan betyde, at der kan opstå problemer med støj og uro, og at der kan være behov for at håndhæve regler om adfærd og misbrug.

TABEL 4.23

Respondenter fordelt efter, i hvor høj grad de føler, at støj og uro er et problem på boformen. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	30	27	30	13	0	100 (30)
30-49 år	18	27	40	13	3	100 (78)
50+ år	13	31	40	16	0	100 (68)
Total	18	28	38	14	1	100 (176)

Anm.: Uoplyst: 9 personer. P = 0,547.

Kilde: Egne beregninger.

På nogle af de 11 boformer, der indgår i undersøgelsen, er der regler om at være et misbrugsfrit miljø, det vil sige, at man ikke må indtage alkohol eller stoffer på boformen, mens andre har regler om, at man ikke må optræde påvirket i fællesområderne. På enkelte af boformerne er misbrug anledning til en udskrivning, mens andre boformer samtidig med at have regler mod misbrug også fremhæver at være tolerante i forhold til tilbagefald. Omvendt er der nogle af de deltagende boformer, der netop har

borgere med et massivt aktivt misbrug som målgruppe, mens borgere uden misbrug henvises videre til boformer med et ”misbrugsfrit” miljø.

På trods af, at en del oplever problemer med støj og uro, mener hovedparten af respondenterne, at boformen er et trygt sted at være. Tabel 4.24 viser, at det mener 48 pct. i høj grad er tilfældet, mens 39 pct. svarer ”i nogen grad”. Kun 3 pct. føler slet ikke, at boformen er et trygt sted at være. Her er der heller ikke nogen stor forskel mellem aldersgrupperne, og også hovedparten af de unge føler således, at boformen er et trygt sted at være. Der er dog 20 pct. af de unge, der i mindre grad eller slet ikke føler, at boformen er et trygt sted at være.

TABEL 4.24

Respondenter fordelt efter, i hvor høj grad de føler, at boformen er et trygt sted at være. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	47	23	10	10	10	100 (30)
30-49 år	42	47	6	3	1	100 (78)
50+ år	54	37	7	0	2	100 (68)
Total	48	39	7	3	3	100 (176)

Anm.: Uoplyst: 9 personer. P = 0,016.

Kilde: Enge beregninger.

Der er dog flere af de kvindelige respondenter, der føler, at boformerne ikke er et trygt sted at være. 18 pct. svarer således, at boformen ”i mindre grad” eller ”slet ikke” er et trygt sted at være, mod 9 pct. blandt mændene (ikke afbildet).

Som nævnt er der på boformerne som oftest regler, der sætter rammerne for adfærd og opførsel, ligesom der generelt er regler omkring misbrug. Vi har i spørgeskemaet spurgt om, hvad borgerne på boformerne synes om reglerne på stedet. Her kan regler dække over mange forskellige ting, og der kan således være betydelig variation mellem boformerne i forhold til, hvilke regler der gælder.

I tabel 4.25 ser vi, at langt hovedparten af respondenter synes, at der er et passende antal regler på stedet. Det svarer to tredjedele. Kun 15 pct. svarer, at der er for mange regler, mens 11 pct. svarer, at der er for få regler. Der er dog flere blandt de unge, der synes, at der er for mange regler, 29 pct.

TABEL 4.25

Respondenter fordelt efter, hvad de synes om reglerne på boformen. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	For mange regler	Passende antal regler	For få regler	Ved ikke	Total (antal og procent)
18-29 år	29	48	10	13	100 (31)
30-49 år	12	71	12	6	100 (78)
50+ år	12	69	12	7	100 (68)
Total	15	66	11	8	100 (177)

Anm.: Uoplyst: 8 personer. P = 0,212.

Kilde: Egne beregninger.

Tabel 4.26 viser, at de fleste synes, at reglerne som oftest bliver overholdt af beboerne. Næsten to tredjedele synes således, at reglerne altid eller for det meste bliver overholdt af beboerne, men der er dog næsten en tredjedel, der synes, at reglerne sjældent eller aldrig bliver overholdt af beboerne. Næsten halvdelen af de unge synes, at reglerne sjældent eller aldrig bliver overholdt af beboerne.

TABEL 4.26

Respondenterne fordelt efter, om de oplever, at reglerne bliver overholdt af beboerne. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	Altid	For det meste	Sjældent	Aldrig	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	7	36	29	19	10	100 (31)
30-49 år	5	62	14	12	8	100 (78)
50+ år	4	69	22	0	4	100 (68)
Total	5	60	20	9	7	100 (177)

Anm.: Uoplyst: 8 personer. P = 0,015.

Kilde: Egne beregninger.

De fleste respondenter synes endvidere, at personalet håndhæver reglerne i tilstrækkelig grad. Tabel 4.27 viser, at det gælder for 58 pct. af alle respondenterne, mens 25 pct. svarer, at de ikke mener, at reglerne bliver håndhævet tilstrækkeligt. Det er dog kun 42 pct. af de unge, der synes, at personalet håndhæver reglerne i tilstrækkelig grad.

TABEL 4.27

Respondenter fordelt efter, om de synes, at personalet håndhæver reglerne i tilstrækkelig grad. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	Ja	Nej	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	42	36	23	100 (31)
30-49 år	60	23	18	100 (79)
50+ år	63	24	13	100 (68)
Total	58	25	17	100 (178)

Anm.: Uoplyst: 7 personer. P = 0,348.

Kilde: Egne beregninger.

I tabel 4.28 ser vi, at der er lidt flere, der ikke synes, at personalet håndhæver reglerne på en rimelig og ensartet måde, idet 34 pct. svarer, at det ikke er tilfældet. Igen er andelen, der svarer ”nej”, højest blandt de unge med 42 pct.

TABEL 4.28

Respondenter fordelt efter, om de synes, at personalet håndhæver reglerne på en rimelig og ensartet måde. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	Ja	Nej	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	36	42	23	100 (31)
30-49 år	48	34	18	100 (79)
50+ år	57	31	12	100 (68)
Total	49	34	16	100 (178)

Anm.: Uoplyst: 7 personer. P = 0,333.

Kilde: Egne beregninger.

KONTAKT OG RELATION TIL PERSONALET

Hovedparten af respondenterne har en kontaktperson på boformen. Det er en person, som er ansvarlig for den daglige kontakt med brugeren, og som man kan henvende sig til, hvis man har behov for en samtale eller i øvrigt har brug for hjælp. Tabel 4.29 viser, at der er 81 pct., der angiver, at de har en kontaktperson på boformen, mens 15 pct. ikke har en kontaktperson. Der er 5 pct. af respondenterne, der ikke ved, om de har en kontaktperson. Blandt dem på 50 år og derover har en lidt lavere andel på 73 pct. en kontaktperson.

TABEL 4.29

Respondenter fordelt efter, om har en fast kontaktperson på boformen. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	Ja	Nej	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	78	13	9	100 (32)
30-49 år	89	10	1	100 (80)
50+ år	73	21	6	100 (67)
Total	81	15	5	100 (179)

Anm.: Uoplyst: 6 personer. P = 0,086.

Kilde: Egne beregninger.

Færre blandt kvinderne, 70 pct., angiver at have en kontaktperson, mod 83 pct. blandt mændene (ikke afbildet). Der er dog som tidligere nævnt interviewet forholdsvis få kvinder, og forskellen mellem kvinder og mænd i andelen med en kontaktperson er ikke signifikant.

I tabel 4.30 ser vi, at de fleste af dem, der har en kontaktperson, synes, at de har en god relation til vedkommende. Der er 45 pct., der svarer, at de har en meget god relation og 41 pct., der svarer, at de har en god relation. Kun 12 pct. svarer, at de har en dårlig eller meget dårlig relation til deres kontaktperson. Her er der ingen nævneværdig forskel mellem mænd og kvinder.

TABEL 4.30

Respondenter fordelt efter relation til kontaktperson. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	Meget god	God	Dårlig	Meget Dårlig	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	41	41	4	11	4	100 (27)
30-49 år	43	42	10	4	1	100 (74)
50+ år	50	40	6	4	0	100 (52)
Total	45	41	7	5	1	100 (153)

Anm.: Uoplyst: 32 personer. P = 0,688.

Kilde: Egne beregninger.

Tabel 4.31 viser, at adspurgt om deres relation til personalet svarer hele 92 pct., at den enten er meget god eller god. Kun 6 pct. svarer sammenlagt, at den er dårlig eller meget dårlig. Den meget positive vurdering af relationen til personalet går igen i alle aldersgrupperne og for både mænd og kvinder.

TABEL 4.31

Respondenter fordelt efter relation til personalet. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	Meget god	God	Dårlig	Meget dårlig	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	34	50	6	3	6	100 (32)
30-49 år	45	45	3	4	4	100 (80)
50+ år	53	44	2	2	0	100 (68)
Total	46	46	3	3	3	100 (180)

Anm.: Borfald: 5 personer. P = 0,441.

Kilde: Egne beregninger.

Vi ser i tabel 4.32, at de fleste af respondenterne (78 pct.) synes, at personalet har tid til at tale med dem, når de har behov for det. Det er kun 16 pct., der ikke synes, at det er tilfældet. Blandt de unge er der dog en højere andel, der svarer, at de ikke oplever, at personalet har tid til at tale med dem med 29 pct.

TABEL 4.32

Respondenter fordelt efter, om de synes, at personalet har tid til at tale med dem, når de har brug for det. Særskilt for aldersgrupper. Procent

Aldersgrupper	Ja	Nej	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	61	29	10	100 (31)
30-49 år	81	13	6	100 (80)
50+ år	81	15	5	100 (67)
Total	78	16	6	100 (178)

Anm.: Uoplyst: 7 personer. P = 0,193.

Kilde: Egne beregninger.

Tabel 4.33 viser, at de fleste også har tillid til, at personalet kan hjælpe dem med eventuelle problemer. Her svarer 69 pct., at det er tilfældet, mens kun 18 pct. svarer nej. Også her er der forskel mellem aldersgrupperne, hvor tilliden til, at personalet kan hjælpe med problemer, er højest blandt de ældre med 79 pct. og lavest blandt de unge med 50 pct.

TABEL 4.33

Respondenter fordelt efter, om de har tillid til, at personalet kan hjælpe dem med deres problemer. Særskilt for aldersgrupper. Procent

Aldersgrupper	Ja	Nej	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	50	31	19	100 (32)
30-49 år	68	20	13	100 (80)
50+ år	79	10	10	100 (68)
Total	69	18	13	100 (180)

Anm.: Uoplyst: 5 personer. P = 0,051.

Kilde: Egne beregninger.

I tabel 4.34 ser vi, at en meget høj andel på 81 pct. oplever, at personalet er interesseret i, hvordan de har det. Også denne andel er højest blandt de ældre beboere, med 93 pct. mod 59 pct. blandt de unge.

TABEL 4.34

Respondenter fordelt efter, om de oplever, at personalet er interesseret i, hvordan de har det. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	Ja	Nej	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	59	22	19	100 (32)
30-49 år	80	10	10	100 (80)
50+ år	93	6	2	100 (68)
Total	81	11	8	100 (180)

Anm.: Uoplyst: 5 personer. P = 0,002.

Kilde: Egne beregninger.

Vi har også spurgt, om borgerne på en række områder har brug for hjælp fra personalet, og om de oplever, at de får den hjælp, de har behov for. Vi har her spurgt om hjælp til at søge bolig, hjælp til at tage med til møder på jobcenter og socialcenter, hjælp til at tage kontakt til andre tilbud, hjælp til at skabe overblik over borgerens økonomi og hjælp til at gå på internettet.

Tabellerne 4.35-4.39 viser, at det generelt er få, der oplever, at de ikke får den hjælp, de har behov for. Denne andel er højest, hvad angår hjælp til at søge bolig, hvor 20 pct. oplever at have behov for hjælp, men enten ingen hjælp får eller ikke får nok hjælp. 46 pct. svarer her, at de har brug for hjælp og får den hjælp, de har behov for, mens 24 pct. angiver, at de ikke har brug for hjælp til at søge bolig.

TABEL 4.35

Respondenter fordelt efter, om de har brug for, at personalet hjælper dem med at søge bolig. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	Nej, har ikke brug for hjælp	Ja, men får ingen hjælp	Ja, men får ikke nok hjælp	Ja, og får den hjælp, der er brug for	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	13	13	25	38	13	100 (32)
30-49 år	23	6	14	50	8	100 (80)
50+ år	31	0	10	46	12	100 (67)
Total	24	5	15	46	10	100 (179)

Anm.: Uoplyst: 6 personer. P = 0,051.

Kilde: Egne beregninger.

I tabel 4.36 ser vi, at det kun er 11 pct., der oplever, at de ikke får den hjælp, de har behov for fra personalet til at tage med til møder på jobcenter og socialcenter. 32 pct. oplever at have behov for hjælp hertil, og at de får denne hjælp, mens 54 pct. oplever, at de ikke har brug for hjælp hertil. Det er dog en højere andel blandt de unge, 22 pct., der oplever, at de har behov for hjælp, men ikke oplever, at de får den hjælp hertil som de har behov for. Der er også en forskel mellem mænd og kvinder, idet flere mænd, 56 pct., ikke synes, de har brug for, at personalet tager med til møder på jobcenteret eller socialcenteret, mens det kun er 44 pct. af kvinderne, der ikke synes, de har brug for hjælp til dette.

TABEL 4.36

Respondenter fordelt efter, om de har brug for, at personalet hjælper med at tage med dem til møder på jobcenter, socialcenter o.l. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	Nej, har ikke brug for hjælp	Ja, men får ingen hjælp	Ja, men får ikke nok hjælp	Ja, og får den hjælp, der er brug for	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	47	0	22	25	6	100 (32)
30-49 år	51	4	3	40	3	100 (80)
50+ år	60	3	8	25	5	100 (67)
Total	54	3	8	32	4	100 (179)

Anm.: Uoplyst: 6 personer. P = 0,031.

Kilde: Egne beregninger.

Tabel 4.37 viser, at der ligeledes er 11 pct., der ikke får den hjælp, de har behov for til at tage kontakt til andre tilbud, som fx misbrugsbehandling eller en psykiater. 54 pct. mener ikke, at de har brug for hjælp til dette, mens 31 pct. oplever, at de har behov for hjælp og får tilstrækkelig hjælp

fra personalet. Generelt har flere unge end ældre brug for hjælp til at tage kontakt med andre tilbud, og de fleste oplever også at få denne hjælp. Der er her en betydelig forskel mellem mænd og kvinder, idet 57 pct. af mændene ikke oplever, de har behov for personalets hjælp til at tage kontakt til andre tilbud, mens det kun gælder for 37 pct. af kvinderne (ikke afbildet). Det kan være et tegn på, at de hjemløse kvinder er en særligt udsat gruppe, men der er også grund til at være opmærksom på, om der blandt mændene eventuelt er en gruppe, der ikke i fuldt omfang erkender deres behov for støtte.

TABEL 4.37

Respondenter fordelt efter, om de har brug for, at personalet hjælper dem med at tage kontakt til andre tilbud, fx misbrugsbehandling eller psykiater. Særskilt for aldersgrupper Procent.

Aldersgrupper	Nej, har ikke brug for hjælp	Ja, men får ingen hjælp	Ja, men får ikke nok hjælp	Ja, og får den hjælp, der er brug for	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	45	0	10	36	10	100 (31)
30-49 år	49	5	9	35	3	100 (78)
50+ år	64	5	3	25	3	100 (67)
Total	54	4	7	31	4	100 (176)

Anm.: Uoplyst: 9 personer. P = 0,244.

Kilde: Egne beregninger.

I tabel 4.38 ser vi, at der er 13 pct., der ikke oplever, at de får den hjælp, de har behov for fra personalet til at håndtere og skabe overblik over deres økonomi. Denne andel er lidt højere blandt de unge med 17 pct.

TABEL 4.38

Respondenter fordelt efter, om de har brug for, at personalet hjælper dem med at håndtere og skabe overblik over deres økonomi. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	Nej har ikke brug for hjælp	Ja, men får ingen hjælp	Ja, men får ikke nok hjælp	Ja, og får den hjælp, der er brug for	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	36	7	10	29	19	100 (31)
30-49 år	48	8	5	30	9	100 (79)
50+ år	64	6	5	18	8	100 (67)
Total	52	7	6	25	10	100 (177)

Anm.: Uoplyst: 8 personer. P= 0,224.

Kilde: Egne beregninger.

I alt oplever 52 pct., at de ikke har behov for, at personalet hjælper med at håndtere og skabe overblik over deres økonomi, mens 25 pct. oplever at have et behov og samtidig få tilstrækkelig hjælp hertil fra personalet. Her er der ikke nogen nævneværdig forskel mellem mænd og kvinder.

Endelig har vi spurgt, om borgeren har brug for personalets hjælp til at anvende internettet, og om de får denne hjælp. I tabel 4.39 ser vi, at 61 pct. angiver, at de ikke har brug for hjælp hertil, 27 pct. får den hjælp, de har behov for, mens der er 10 pct., der svarer, at de ikke får den hjælp, de har behov for til at anvende internettet.

TABEL 4.39

Respondenter fordelt efter, om de har brug for, at personalet hjælper dem med at anvende internettet. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	Nej, har ikke brug for hjælp	Ja, men får ingen hjælp	Ja, men får ikke nok hjælp	Ja, og får den hjælp, der er brug for	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	68	0	7	23	3	100 (31)
30-49 år	67	3	4	24	3	100 (79)
50+ år	51	8	8	31	3	100 (67)
Total	61	4	6	27	3	100 (177)

Anm.: Uoplyst: 8 personer. P = 0,486.

Kilde: Egne beregninger.

RELATIONEN TIL DE ANDRE BEBOERE

Næsten alle respondenterne oplever, at de har en god relation til de andre beboere. 26 pct. svarer, at relationen til andre beboere er ”meget god”, og 65 pct. beskriver relationen som ”god”. Kun 4 pct. svarer, at relationen enten er ”dårlig” eller ”meget dårlig”. Denne positive vurdering af relationen til de andre beboere finder vi for alle aldersgrupper (tabel 4.40). Ligeledes finder vi en høj andel med en god relation til de andre beboere blandt både mænd og kvinder (ikke afbildet).

TABEL 4.40

Respondenter fordelt efter relation til andre beboere. Særskilt for aldersgrupper.
Procent.

Aldersgrupper	Meget god	God	Dårlig	Meget dårlig	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	32	58	0	0	10	100 (31)
30-49 år	26	70	1	1	1	100 (80)
50+ år	22	63	4	3	7	100 (68)
Total	26	65	2	2	5	100 (179)

Anm.: Uoplyst: 6 personer. P = 0,301.

Kilde: Egne beregninger.

Selvom de fleste respondenter svarer, at de har en god relation til de andre beboere, er der samtidig en del, der oplever, at det ofte eller af og til er et problem for dem at bo på et sted, hvor der bor personer, som har et misbrug af alkohol og stoffer eller har psykiske problemer.

TABEL 4.41

Respondenter fordelt efter, om det er et problem at bo et sted, hvor der også bor personer, som har et misbrug af alkohol eller stoffer. Særskilt for aldersgrupper.
Procent.

Aldersgrupper	Ofte et stort problem	Af og til problemer	Ikke noget problem	Her er ingen eller få med misbrugsproblemer	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	6	47	34	3	9	100 (32)
30-49 år	11	45	39	1	4	100 (80)
50+ år	3	29	62	3	3	100 (68)
Total	7	39	47	2	4	100 (180)

Anm.: Uoplyst: 5 personer. P = 0,067.

Kilde: Egne beregninger.

Som det fremgår af tabel 4.41 er det næsten halvdelen af respondenterne, der svarer, at det ofte eller af og til er et problem at bo et sted, hvor der er personer med misbrug. Det er dog forholdsvis få der svarer, at det ofte opleves som et problem, mens flere oplever det som noget, der af og til er et problem. Det er dog også cirka halvdelen, der ikke oplever, at det er et problem at bo et sted, hvor en del har misbrugsproblemer. En yderligere opgørelse (ikke afbildet) viser, at der ikke er nogen nævneværdig forskel, i forhold til, om man selv har misbrugsproblemer (hyppigt indtag af alkohol/stoffer), idet en ensartet andel, der oplever det som et problem at bo et sted, hvor der er personer med misbrug, findes blandt både dem uden misbrug og med et misbrug.

Samme fordeling gælder i forhold til at bo et sted med personer, som har psykiske problemer (tabel 4.42), hvilket det er knapt halvdelen, der oplever ofte eller af og til, er et problem. Heller ikke for dette spørgsmål er der nogen nævneværdig forskel, i forhold til om man selv oplever at have psykiske problemer eller ej (ikke afbildet).

TABEL 4.42

Respondenter fordelt efter, om det er et problem at bo et sted, hvor der også bor personer, som har et psykisk problemer. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	Ofte et stort problem	Af og til problemer	Ikke noget problem	Her er ingen eller få med psykiske problemer	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	16	29	52	0	3	100 (31)
30-49 år	10	41	45	3	1	100 (78)
50+ år	2	35	59	3	2	100 (68)
Total	8	37	51	2	2	100 (177)

Anm.: Uoplyst: 8 personer. $P = 0,234$.

Kilde: Egne beregninger.

GENEREL TILFREDSHED

Ser vi på respondenternes generelle tilfredshed med boformen som et sted at være, er det langt hovedparten, der er tilfredse. 27 pct., svarer, at de er meget tilfredse, og 59 pct. svarer, at de er tilfredse. Kun 11 pct. svarer, at de er utilfredse eller meget utilfredse.

TABEL 4.43

Respondenter fordelt efter tilfredshed med boformen som et sted at være. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	Meget tilfreds	Tilfreds	Utilfreds	Meget utilfreds	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	23	45	16	10	7	100 (31)
30-49 år	28	64	8	1	0	100 (80)
50+ år	29	60	4	3	3	100 (68)
Total	27	59	8	3	2	100 (179)

Anm.: Uoplyst: 6 personer. $P = 0,067$.

Kilde: Egne beregninger.

I tabel 4.44 ser vi, at der er forskel i tilfredsheden blandt mænd og kvinder, idet der blandt kvinderne både er en lidt højere andel, der er ”meget tilfredse”, men også flere der er ”meget utilfredse”. Som nævnt er der

blandt kvinderne tale om små absolutte tal, men forskellen mellem mænd og kvinder er signifikant.

TABEL 4.44

Respondenter fordelt efter tilfredshed med boformen som et sted at være. Særskilt for køn. Procent.

Køn:	Meget tilfreds	Tilfreds	Utilfreds	Meget utilfreds	Ved ikke	Total (procent og antal)
Mænd	25	64	9	2	1	100 (152)
Kvinder	37	33	7	11	11	100 (27)
I alt, procent	27	59	8	3	2	100 (179)

Anm.: Uoplyst: 6 personer. P = 0,000.

Kilde: Egne beregninger.

Den generelle tilfredshed hænger i høj grad sammen med en række af de øvrige forhold, vi har belyst. Det gælder fx relationen til kontaktpersonen, personalet og til de øvrige beboere samt tilfredsheden med de fysiske rammer. Blandt dem, der samtidig har en ”meget god” relation til deres kontaktperson, er det således 45 pct., der er ”meget tilfredse” med boformen som et sted at være og yderligere 49 pct., der er ”tilfredse”. Ligeledes er det 43 pct. af dem, der har en meget god relation til personalet generelt, der også er ”meget tilfredse” med boformen som et sted at være. Blandt dem, der svarer, at værelserne er ”meget gode”, er det 59 pct., der er ”meget tilfreds” med boformen, og samme tendens gør sig gældende vedrørende bad- og toiletfaciliteter og fællesrum.

Der er også en meget stærk sammenhæng med den generelle tilfredshed og tilfredsheden med aktiviteterne på boformen. Blandt dem, der synes, at boformen ”i høj grad” har de aktiviteter, som de har behov for, er det 68 pct., der er ”meget tilfredse” med boformen, mens det kun gælder 6 pct. af dem, der ”slet ikke” synes, at boformen har de aktiviteter, som de har behov for.

KONTAKTEN MED KOMMUNE OG SAGSBEHANDLER

Vi har spurgt, om respondenterne har en kommunal handleplan efter servicelovens § 141. En sådan handleplan beskriver borgerens behov for sociale indsatser, og hvorledes disse indsatser tilvejebringes. I tabel 4.45 ser vi, at det kun er 23 pct. af respondenterne, der angiver, at de har en § 141-handleplan. 36 pct. svarer, at de ikke har en handleplan og ikke er

blevet tilbudt en sådan. En lille gruppe på 2 pct. svarer, at de er blevet tilbudt en handleplan, men ikke har taget imod tilbuddet. 39 pct. af respondenterne ved ikke, om de har en handleplan. Nogle af respondenterne i denne gruppe kan dog have en handleplan, uden at de har kendskab til denne, men der kan også være tale om, at respondenterne ikke har en handleplan. Under alle omstændigheder tyder et manglende kendskab på, at en eventuel handleplan ikke spiller en særligt aktiv rolle i indsatsen, set fra respondentens synsvinkel, mens det dog også skal tages i betragtning, at en del af respondenterne har psykisk sygdom og misbrugsproblemer, og at en eventuel handleplan måske derfor ikke er i fokus for vedkommende.

TABEL 4.45

Respondenter fordelt efter, om kommunen har lavet/tilbudt at lave en § 141-handleplan for dem. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	Ja	Nej, ikke tilbudt	Tilbudt, men ønsker ikke	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	19	36	0	45	100 (31)
30-49 år	26	37	1	36	100 (78)
50+ år	21	36	5	39	100 (67)
Total	23	36	2	39	100 (176)

Anm.: Uoplyst: 9 personer. P = 0,073.

Kilde: Egne beregninger.

Tabel 4.46 viser, at hovedparten af respondenterne, 63 pct., har en kontakt til en eller flere sagsbehandlere fra kommunens socialcenter eller jobcenter.

TABEL 4.46

Respondenter fordelt efter, om de har kontakt til en eller flere sagsbehandlere fra kommunens socialcenter eller jobcenter. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	Ja	Nej	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	66	28	6	100 (32)
30-49 år	58	40	3	100 (78)
50+ år	67	31	2	100 (67)
Total	63	35	3	100 (177)

Anm.: Uoplyst: 8 personer. P = 0,473.

Kilde: Egne beregninger.

Der er dog 35 pct., der svarer, at de ikke har kontakt med en sagsbehandler fra kommunens socialcenter eller jobcenter. Andelen, der ikke

har kontakt med en sagsbehandler, er lavest blandt de 30-49-årige med 58 pct.

At en del respondenter ikke har en kontakt med deres sagsbehandler(e) på socialcenteret eller jobcenteret, afspejles også i, at en del oplever at have en dårlig relation til deres sagsbehandler(e). Det er i alt 30 pct., der svarer, at de har en dårlig eller meget dårlig kontakt. Omvendt er der dog 62 pct., der svarer, at de har en meget god eller god kontakt, jf. tabel 4.47.

TABEL 4.47

Respondenter fordelt efter egen vurdering af relationen til den/de kommunale sagsbehandlere. Procent.

Relation:	Procent
Meget god	16
God	46
Dårlig	19
Meget dårlig	11
Ved ikke	8
I alt procent (antal)	100 (134)

Kilde: Egne beregninger.

FYSISK HELBRED

En betydelig del af respondenter har fysiske sygdomme eller skader, der påvirker deres liv. I tabel 4.48 ser vi, at 24 pct. svarer, at dette i høj grad er tilfældet, mens 23 pct. svarer ”i nogen grad”, og 19 pct. svarer, at dette er tilfældet i mindre grad, ligesom 32 pct. slet ikke oplever at have fysiske sygdomme og skader, der ofte påvirker deres liv. Hvor andelen, der svarer ”slet ikke”, ligger på samme niveau blandt de unge og ældre, er det som forventeligt blandt de unge, at vi finder færrest, der i høj grad har fysiske sygdomme eller skader.

TABEL 4.48

Respondenter fordelt efter, i hvor høj grad de har fysiske sygdomme eller skader, der ofte påvirker deres liv. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	13	38	19	31	0	100 (32)
30-49 år	21	20	21	34	4	100 (80)
50+ år	32	20	17	30	0	100 (69)
Total	24	23	19	32	2	100 (181)

Anm.: Uoplyst: 4 personer. P = 0,176.

Kilde: Egne beregninger.

Ser vi nærmere på, hvilke typer af fysiske sygdomme og skader der er tale om, er det særligt problemer med led og muskler, 35 pct., nedsat syn og hørelse, 22 pct., og astma- og lungeproblemer, 21 pct., som respondenterne oplever problemer med. 15 pct. lider af sygdomme relateret til mave, lever og nyre, mens 6 pct. har hjerte/hjertekarsygdom, og 6 pct. lider af sukkersyge/diabetes.

TABEL 4.49

Andelen af respondenter, der lider af udvalgte fysiske sygdomme eller skader. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Fysisk sygdom eller skade:	Aldersgrupper			Total
	18-29 år	30-49 år	50+ år	
Led og muskler	29	36	36	35
Nedsat syn og hørelse	13	23	25	22
Astma og andre lungeproblemer	13	16	29	21
Hjertet/hjertekarsygdomme	0	4	12	6
Mave, lever og nyrer	10	19	13	15
Sukkersyge/diabetes	3	9	4	6
Andre fremadskridende sygdomme	0	9	4	6
Andre helbredsproblemer	16	26	24	24
Nej	36	29	16	25
Ved ikke	7	1	0	2
Total (procent og antal)	100 (31)	100 (80)	100 (68)	100 (179)

Anm.: Uoplyst: 6 personer. Da det har været muligt at angive flere svar, summer de enkelte procentandele til mere end 100 procent.

Kilde: Egne beregninger.

PSYKISKE PROBLEMER

En betydelig del af respondenterne angiver at have psykiske problemer. Tabel 4.50 viser, at 18 pct. svarer ”i høj grad” og 32 pct. ”i nogen grad”,

mens 18 pct. svarer, at de i mindre grad oplever psykiske problemer, og 30 pct. svarer, at det slet ikke er tilfældet. Der er dog flere blandt de unge, der angiver, at de i en eller anden grad har psykiske problemer, og en væsentlig lavere andel blandt de unge der angiver, at det slet ikke er tilfældet. Forskellen mellem aldersgrupperne er dog ikke signifikant.

TABEL 4.50

Respondenter fordelt efter, i hvor høj grad de har psykiske problemer. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	13	55	16	13	3	100 (31)
30-49 år	20	28	17	32	4	100 (79)
50+ år	18	26	21	35	0	100 (66)
Total	18	32	18	30	2	100 (176)

Anm.: Uoplyst: 9 personer. P = 0,093.

Kilde: Egne beregninger.

Der er en markant højere andel med psykiske problemer blandt kvinderne, hvor 40 pct. svarer ”I høj grad” hertil, mens det kun gælder 15 pct. af mændene (ikke afbildet). Denne forskel er signifikant.

Tablet 4.51 viser, at adspurgte om, hvorvidt de for tiden lider af en række psykiske symptomer, er det kun 30 pct. svarer, at de ikke har nogen af de anførte symptomer.

TABEL 4.51

Andelen af respondenter, der for tiden oplever udvalgte psykiske problemer. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Psykisk problem:	Aldersgrupper			Total
	18-29 år	30-49 år	50+ år	
Depression	58	49	40	47
Angst	26	34	15	25
Koncentrationsproblemer	45	33	21	30
Hallucinationer	10	8	5	7
Søvnløshed	55	36	34	39
Andre psykiske symptomer	23	20	9	16
Nej	16	33	33	30
Ved ikke	0	0	0	0
Total (procent og antal)	100 (31)	100 (80)	100 (67)	100 (178)

Anm.: Uoplyst: hhv. 7 og 8 personer.

1. Da det har været muligt at angive flere svar, summer de enkelte procentandele til mere end 100 procent

Kilde: Egne beregninger.

Der er 47 pct., der angiver at have oplevet depression/depressive symptomer. Andelen med depression/depressive symptomer er særlig høj blandt de unge med 58 pct. 30 pct. angiver at have koncentrationsproblemer, og 25 pct. oplever for tiden at lide af angst. 39 pct. angiver at opleve søvnløshed, og også her finder vi den højeste andel blandt de unge med 55 pct. Det er 7 pct., der angiver for tiden at opleve hallucinationer.

I tabel 4.52 ser vi, at i alt 29 pct. svarer, at de er i behandling målrettet deres psykiske helbred. Blandt de unge er det 39 pct., mens andelen er lavest blandt dem på 50 år og derover med 21 pct.

TABEL 4.52

Respondenter fordelt efter, om de er i behandling målrettet deres psykiske helbred. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	Ja	Nej	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	39	58	3	100 (51)
30-49 år	32	65	4	100 (120)
50+ år	21	75	4	100 (7)
Total	29	67	4	100 (178)

Anm.: Uoplyst: 7 personer. P = 0,400.

Kilde: Egne beregninger.

Blandt dem, der svarer, at de i høj grad har psykiske problemer, er det 39 pct., der er i behandling målrettet deres psykiske helbred, mens 55 pct. svarer, at de ikke er i behandling (ikke afbildet).

MISBRUG

Respondenterne er blevet spurgt om deres brug af alkohol, hash og hårde stoffer i løbet af den seneste måned.

Som det fremgår af tabel 4.53, angiver 37 pct., at de slet ikke har drukket alkohol den seneste måned og heraf er 9 procentpoint på antabus. 17 pct. har drukket alkohol hver dag eller hver anden dag. Andelen, der har drukket alkohol hver dag eller hver anden dag, er nogenlunde ensartet på tværs af aldersgrupper.

TABEL 4.53

Respondenter fordelt efter, hvor ofte de har drukket alkohol den seneste måned. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Hyppighed af alkoholindtag:	Aldersgrupper			Total
	18-29 år	30-49 år	50+ år	
Er på antabus	0	11	10	9
Slet ikke drukket alkohol	39	25	27	28
Hver dag	3	11	13	11
Hver anden dag	10	4	6	6
1-2 gange om ugen	10	17	15	15
Hver anden uge	13	8	12	10
Sjældnere	23	24	13	20
Ved ikke	3	0	3	2
Total (procent og antal)	100 (31)	100 (79)	100 (67)	100 (177)

Anm.: Uoplyst: 8 personer. P = 0,398

Kilde: Egne beregninger.

Tabel 4.54 viser, at i alt 29 pct. har røget hash hver dag eller hver anden dag den seneste måned. Blandt de hjemløse unge er det 57 pct., der har røget hash hver eller hver anden dag. Det er cirka halvdelen af respondenterne, der ikke har røget hash den seneste måned, dog kun 23 pct. af de unge.

TABEL 4.54

Respondenter fordelt efter, hvor ofte de har røget hash den seneste måned. Særskilt for alder. Procent.

Hyppighed af hashrygning:	Aldersgrupper			Total
	18-29 år	30-49 år	50+ år	
Ikke røget hash	23	46	68	51
Hver dag	47	25	10	23
Hver anden dag	10	5	6	6
1-2 gange om ugen	3	6	3	5
Hver anden uge	3	4	0	2
Sjældnere	7	14	10	11
Ved ikke	7	0	3	2
Total (procent og antal)	100 (178)	100 (178)	100 (178)	100 (178)

Anm.: Uoplyst: 7 personer. P = 0,002.

Kilde: Egne beregninger.

I tabel 4.55 ser vi, at 23 pct. har taget hårde stoffer den seneste måned, de fleste dog kun forholdsvis sjældent. Det er således meget få, der angiver at have taget hårde stoffer hver eller hver anden dag. Blandt de unge er det 40 pct., der har taget hårde stoffer i løbet af den seneste måned.

TABEL 4.55

Respondenter fordelt efter, hvor ofte de har taget hårde stoffer den seneste måned. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Indtagelse af hårde stoffer:	Aldersgrupper			Total
	18-29 år	30-49 år	50+ år	
Ikke taget hårde stoffer	60	68	88	75
Hver dag	0	3	0	1
hver anden dag	0	1	0	1
1-2 gange om ugen	7	5	0	3
Hver anden uge	7	4	0	3
Sjældnere	27	18	9	16
Ved ikke	0	1	3	2
Total (procent og antal)	100 (30)	100 (79)	100 (69)	100 (178)

Anm.: Uoplyst: 7 personer. P = 0,060.

Kilde: Egne beregninger.

1 ud af 10 respondenter er i substitutionsbehandling, dvs. i medicinsk behandling for opiatmisbrug, flest blandt de 30-49-årige med 13 pct.

TABEL 4.56

Respondenter fordelt efter, om de er i substitutionsbehandling. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	Ja	Nej	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	7	90	3	100 (30)
30-49 år	13	85	3	100 (79)
50+ år	9	91	0	100 (68)
Total	10	88	2	100 (177)

Anm.: Uoplyst: 8 personer. P = 0,541.

Kilde: Egne beregninger.

Det fremgår af tabel 4.57, at 18 pct. er i en eller anden form for social misbrugsbehandling (samtaler, gruppebehandling osv.). Vi har her ikke eksplicit spurgt til social stofmisbrugsbehandling, men blot til misbrugsbehandling generelt, hvilket således også kan dække alkoholbehandling. Denne andel er også højest blandt de 30-49-årige, med 22 pct. Blandt dem, der har taget hårde stoffer mindst én gang om ugen den seneste måned, er 22 pct. i social stofmisbrugsbehandling, mens dette gælder 28 pct. af dem, der har røget hash mindst en gang om ugen og 22 pct. af dem, der har drukket alkohol hver dag.

TABEL 4.57

Respondenter fordelt efter, om de er i social misbrugsbehandling. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	Ja	Nej	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	17	80	3	100 (30)
30-49 år	22	78	2	100 (78)
50+ år	13	85	2	100 (68)
Total	18	81	1	100 (176)

Anm.: Uoplyst: 9 personer. P = 0,408.

Kilde: Egne beregninger.

ÅRSAGER TIL HJEMLØSHED

Ganske få blandt respondenterne har aldrig boet i egen bolig. Vi ser i tabel 4.58, at det kun er 5 pct., dog med en højere andel på 16 pct. blandt de unge. De fleste har imidlertid tidligere boet i egen bolig, og for en stor dels vedkommende har de mistet boligen for nylig. 25 pct. svarer således, at de har boet i egen bolig for under 6 måneder siden. 16 pct. svarer for mellem 6 og 12 måneder siden, mens 32 pct. svarer for 1-3 år siden.

TABEL 4.58

Respondenter fordelt efter, hvor længe siden det er, at de har boet i egen bolig. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Tid siden egen bolig:	Aldersgrupper			Total
	18-29 år	30-49 år	50+ år	
Har aldrig boet i egen bolig	16	3	2	5
Under 6 måneder siden	26	22	30	25
Mellem 6 og 12 måneder siden	19	14	16	16
1-3 år siden	36	34	2	32
3-6 år siden	0	14	13	11
6-10 år siden	0	4	6	4
Over 10 år siden	3	8	2	5
Ved ikke	0	3	5	3
Total (procent og antal)	100 (31)	100 (79)	100 (67)	100 (177)

Anm.: Uoplyst: 8 personer. P = 0,041.

Kilde: Egne beregninger.

Det er således ikke blot en stor del, der tidligere har boet i egen bolig, men også en stor andel, der tidligere har oplevet at være blevet sat ud af boligen i alt 68 pct. Denne andel er højest blandt de hjemløse unge, hvor 76 pct. har oplevet at blive sat ud af en bolig. Kun 30 pct. svarer, at de

ikke tidligere har oplevet at blive sat ud af en bolig. Flest blandt mændene har oplevet at være blevet sat ud, med 72 pct., mens det blandt kvinderne er 52 pct. (ikke afbildet).

TABEL 4.59

Respondenter fordelt efter, om de har oplevet at blive sat ud af egen bolig. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	Ja, en gang	Ja, flere gange	Nej	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	55	21	21	3	100 (29)
30-49 år	42	29	28	1	100 (79)
50+ år	48	15	37	0	100 (67)
Total	46	22	30	1	100 (175)

Anm.: Uoplyst: 10 personer. P = 0,207.

Kilde: Egne beregninger.

Tallene i tabel 4.59 tyder på, at betydningen af udsættelser som en væsentlig vej til hjemløshed er undervurderet i andre statistiske opgørelser. For eksempel opgøres det for kun cirka en femtedel af de hjemløse borgere i den seneste nationale kortlægning af hjemløshed fra 2013, at udsættelse er en væsentlig årsag til hjemløsheden (Benjaminsen & Lauritzen, 2013).

Tabel 4.60 viser, at adspurgt om, hvorfor de mistede deres sidste bolig, angiver 40 pct., at de ikke kunne betale huslejen. Denne andel er ensartet på tværs af aldersgrupperne. Der er også en betydelig gruppe på 20 pct., der angiver misbrugsproblemer som en årsag, og 16 pct. svarer, at de mistede boligen på grund af en skilsmisse/samlivsbrud. Der var dog også 13 pct., der selv sagde boligen op. Denne andel udgør 20 pct. blandt de unge. Ganske få, kun 3 pct., anfører, at de var bange eller angst for at bo alene, og 5 pct. peger på konflikter med naboen som grunden til, at de mistede boligen. 7 pct. svarer, at de ikke fik hjælp nok til at bo i egen bolig.

TABEL 4.60

Andelen af respondenter, der mistede deres seneste bolig af udvalgte årsager. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Årsag til at miste bolig:	Aldersgrupper			Total
	18-29 år	30-49 år	50+ år	
Kunne ikke betale huslejen	43	41	37	40
Fik ikke nok hjælp til at bo i egen bolig	10	8	5	7
På grund af en skilsmisse/samlivsbrud	17	21	9	16
Var bange eller angst for at bo alene	0	5	2	3
Misbrugsproblemer	23	19	20	20
Konflikter med naboerne	7	8	2	5
Sagde selv boligen op	20	13	9	13
Anden årsag	33	26	37	31
Ved ikke	0	0	0	0
Total (procent og antal)	100 (30)	100 (80)	100 (65)	100 (175)

Anm.: Uoplyst: 10 personer. Da det har været muligt at angive flere svar, summer de enkelte procentandele til mere end 100 pct.

Kilde: Egne beregninger.

Vi har også spurgt, om borgeren fik social støtte, sidste gang vedkommende boede i egen bolig. Der er 37 pct., der svarer, at de fik social støtte, sidst de boede i egen bolig, mens 60 pct. svarer, at de ikke fik social støtte, sidste gang de boede i egen bolig. Der er ikke nogen nævneværdig forskel blandt mænd og kvinder i andelen, der fik støtte.

TABEL 4.61

Respondenter fordelt efter, om de modtog social støtte, og i givet fald hvor længe, sidste gang de boede i egen bolig. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	Modtog ikke støtte		Ved ikke		Total (procent og antal)
	Over et halvt år	Under et halvt år			
18-29 år	27	17	57	0	100 (30)
30-49 år	27	10	59	4	100 (78)
50+ år	26	3	63	5	100 (65)
Total	28	9	60	4	100 (173)

Anm.: Uoplyst: 12 personer. P = 0,207.

Kilde: Egne beregninger.

LIVET EFTER BOFORMEN

Vi har også spurgt respondenterne om, hvad de gerne vil efter opholdet på boformen, og om de oplever, at boformen kan hjælpe dem til at komme videre i deres liv.

Tabel 4.62 viser, at 37 pct. føler, at boformen i høj grad kan hjælpe dem til at komme videre i deres liv, mens yderligere 37 pct. svarer, at det i nogen grad er tilfældet. Der er 21 pct., der føler, at boformen i mindre grad eller slet ikke kan hjælpe dem til at komme videre med deres liv.

TABEL 4.62

Respondenter fordelt efter, i hvor høj grad de føler, at deres ophold på boformen kan hjælpe dem til at komme videre med deres liv. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	33	30	17	17	3	100 (30)
30-49 år	39	37	13	6	5	100 (78)
50+ år	36	39	13	5	8	100 (67)
Total	37	37	14	7	6	100 (175)

Anm.: Uoplyst: 10 personer. P = 0,657.

Kilde: Egne beregninger.

Vi har ligeledes spurgt om boligønsker. Ikke overraskende, vil langt hovedparten af respondenterne gerne have en bolig. Det er således 90 pct., der svarer, at de gerne vil have deres egen bolig. Kun 4 pct. svarer nej hertil, mens 6 pct. svarer ”ved ikke”.

TABEL 4.63

Respondenter fordelt efter, om de gerne have egen bolig. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	Ja	Nej	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	97	0	3	100 (32)
30-49 år	90	4	6	100 (80)
50+ år	88	6	6	100 (66)
Total	90	4	6	100 (178)

Anm.: Uoplyst: 7 personer. P = 0,617.

Kilde: Egne beregninger.

Blandt mændene er det 89 pct., og blandt kvinderne 96 pct., der svarer, at de gerne vil have deres egen bolig (ikke afbildet).

Tabel 4.64 viser, at adspurgt om, hvilken boligform respondenterne foretrækker, svarer 72 pct., at de gerne vil have en lejlighed i en almindelig opgang. Denne andel er særligt høj blandt de unge med 81 pct., mens den er lidt lavere blandt dem på 50 år og derover med 66 pct.

TABEL 4.64

Andelen af respondenter, der gerne bo udvalgte steder, hvis de selv kan vælge.
Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Svarkategorier	Aldersgrupper			Total
	18-29 år	30-49 år	50+ år	
Lejlighed i en almindelig opgang	81	74	66	72
Opgangsfællesskab/bofællesskab med andre tidligere hjemløse	6	11	6	8
"Skæve huse"	9	5	8	7
Plejhjem (herunder alternativt plejhjem)	0	5	3	3
Her på stedet/boformen	6	6	10	8
På en anden boform	6	6	3	5
Andet sted	22	20	30	24
Ved ikke	6	1	2	2
Total (procent og antal)	100 (32)	100 (80)	100 (67)	100 (179)

Anm.: Uoplyst: 6 personer. Da det har været muligt at angive flere svar, summer de enkelte procentandele til mere end 100 pct.

Kilde: Egne beregninger.

Der er dog også en lille gruppe, der svarer, at de gerne vil bo i et opgangsfællesskab eller bofællesskab med andre tidligere hjemløse. Det gælder 8 pct. af respondenterne. Der er også en gruppe på 7 pct., der svarer, at de gerne vil bo i boligformen "skæve huse". 3 pct. svarer, at de gerne vil bo på et plejhjem (herunder alternativt plejhjem, der er et plejhjem særligt målrettet borgere, der tidligt har udviklet plejebæhov efter mange års misbrug og som typisk stadig har et aktivt misbrug). Det kan her særligt bemærkes, at der også i aldersgruppen af 30-49-årige er 5 pct., der svarer, at de gerne vil bo på et alternativt plejhjem. 8 pct. af alle respondenter svarer, at de gerne vil bo på den boform, de bor på, og denne andel er lidt højere, med 10 pct., blandt dem på 50 år og derover. Der er også 5 pct., der svarer, at de gerne vil bo på en anden boform. Endelig er der en del, der svarer "andet" til, hvordan de gerne vil bo. Her er der en del, der svarer, at de gerne vil bo i et hus, ligesom der også er nogle, der svarer, at de gerne vil bo "på landet". Nogle få (3 personer) svarer, at de gerne vil bo i en udslusningsbolig, ligesom enkelte svarer en ældrebolig.

Vi har også spurgt, om borgeren er skrevet op til en bolig. Her har det været muligt at angive svar i flere kategorier.

TABEL 4.65

Andelen af respondenter, der i øjeblikket er skrevet op til en bolig udvalgte steder. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	Boligforening	Kommunal anvisning	Andre steder	Ikke skrevet op		Total (procent og antal)
				op	Ved ikke	
18-29 år	39	7	16	39	3	100 (32)
30-49 år	58	20	6	30	3	100 (80)
50+ år	53	24	15	27	3	100 (66)
Total	52	19	11	30	2	100 (178)

Anm.: Uoplyst: 7 personer. Da det har været muligt at angive flere svar, summer de enkelte procentandele til mere end 100 pct.

Kilde: Egne beregninger.

Det fremgår af tabel 4.65, at i alt 68 pct. svarer, at de er skrevet op til en bolig, mens det er 30 pct., der ikke er skrevet op. Der er 2 pct., der ikke ved, om de er skrevet op. Hovedparten er skrevet op gennem en boligforening. Det gælder 52 pct. af alle respondenterne, mens 19 pct. er skrevet op gennem kommunal anvisning. Det kan her undre, at ikke flere er skrevet op gennem kommunal anvisning. Det kan dels afspejle, at en del endnu ikke er blevet skrevet op gennem den kommunale boliganvisning, men kan også være udtryk for, at en del ikke er blevet visiteret til en opskrivning til kommunal anvisning på trods af, at de befinder sig på en boform for hjemløse.

TABEL 4.66

Andelen af respondenter, der har udvalgte bekymringer ved at bo i egen bolig. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Bekymringer:	Aldersgrupper			Total
	18-29 år	30-49 år	50+ år	
Nej, har ingen bekymringer	53	50	75	60
Ja, er bekymret for at bo alene	16	15	7	12
Ja, er bekymret for at blive ensom	22	28	7	19
Ja, er bekymret for øget misbrug	16	21	6	14
Ja, er bekymret for om jeg kan betale min husleje	13	14	9	12
Ja, er bekymret for problemer med naboer	3	5	4	4
Andre bekymringer	19	9	6	9
Ved ikke	3	1	3	2
Total (procent og antal)	100 (32)	100 (80)	100 (68)	100 (180)

Anm.: Uoplyst: 5 personer. Da det har været muligt at angive flere svar, summer de enkelte procentandele til mere end 100 pct.

Kilde: Egne beregninger.

Vi har også spurgt brugerne på boformerne om, hvorvidt de har bekymringer ved at bo i egen bolig.

Som det ses af tabel 4.66 giver hovedparten, 60 pct., udtryk for, at de ingen bekymringer har ved at bo i egen bolig. Andelen uden bekymringer ved at bo i egen bolig er højest blandt de ældre respondenter med 75 pct., mens den er lavere blandt de unge med 53 pct., og den midterste aldersgruppe med 50 pct.

Der er 19 pct., der svarer, at de er bekymrede for at blive ensomme, 14 pct. er bekymrede for øget misbrug, 12 pct. er bekymret for at bo alene, og ligeledes er 12 pct. bekymret for, om de kan betale huslejen. I alt er det 40 pct., der giver udtryk for, at de har bekymringer ved at bo i egen bolig.

TABEL 4.67

Respondenter fordelt efter, i hvor høj grad de synes, at deres ophold på boformen gør dem klar til at bo i egen bolig efter opholdet. Særskilt for aldersgrupper. Procent.

Aldersgrupper	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total (procent og antal)
18-29 år	29	25	7	18	21	100 (28)
30-49 år	35	28	17	9	12	100 (78)
50+ år	46	27	18	4	6	100 (68)
Total	38	27	16	9	11	100 (174)

Anm.: Uoplyst: 11 personer. P = 0,144.

Kilde: Egne beregninger.

Endelig har vi spurgt, om borgeren synes, at opholdet på boformen gør vedkommende klar til at bo i egen bolig efter opholdet. Det ses i tabel 4.67, at 38 pct. svarer, at det er tilfældet i høj grad, mens 27 pct. svarer ”i nogen grad”. 16 pct. svarer ”i nogen grad”, mens 9 pct. svarer ”slet ikke”. Lidt færre blandt de unge finder dog, at opholdet gør dem klar til at bo i egen bolig, og 18 pct. af de unge synes slet ikke at det er tilfældet.

KVALITATIV ANALYSE

De kvalitative interview giver os mulighed for at komme et spadestik dybere i beskrivelsen af brugernes oplevelse af at opholde sig på en § 110-boform. I analysen har vi fokuseret på følgende temaer:

- Historik forud for indskrivning
- Livet på boformen – hverdagen, udfordringer og det sociale liv
- Oplevelse af den sociale indsats på boformen og forholdet til personalet
- Ønsker til fremtidig boligløsning.

Interviewene indikerer, på linje med resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen, at brugerne generelt er tilfredse med deres ophold på boformen, og at de overordnet set har en god relation til personalet, som de oplever som interesserede og hjælpsomme. Livet på boformen er dog for flere samtidig forbundet med en række udfordringer og frustrationer. En del af disse udfordringer er relateret til indtag af stoffer og alkohol. Flere af de interviewpersoner, som ikke selv er aktivt misbrugende, eller som måske forsøger at stoppe med at være det, finder det således vanskeligt at bo sammen med personer, som åbenlyst misbruger alkohol eller stoffer. Desuden opfattes både indtagelse af alkohol og stoffer som værende

forbundet med megen støj på boformerne og er for nogle også medvirkende til, at de føler sig utrygge ved at opholde sig på boformen.

Herudover oplever flere, at praktiske ting forbundet med at bo mange forskellige mennesker sammen kan være problematiske. Det gælder eksempelvis brug af fælles køkken- og badefaciliteter, hvor flere af interviewpersonerne beskriver problemer med hygiejnen.

Det element, som dog især synes frustrerende for langt de fleste interviewpersoner, er uvisheden om, hvordan fremtiden kommer til at være, herunder ventetiden på at få en bolig. Langt de fleste har et ønske om at komme videre i enten egen bolig eller til et botilbud, men for særligt de yngre interviewpersoner synes ventetiden frustrerende, da flere oplever, at de keder sig i hverdagen, og enkelte påpeger, at det er en medvirkende årsag til, at de ryger hash. De efterspørger i forbindelse hermed flere aktiviteter i form af bl.a. pligter og dusørjob² på boformerne.

Endelig indikerer de kvalitative interview, at flere af interviewpersonerne ikke tidligere har modtaget social støtte i form af fx bostøtte eller lignende fra kommunen, men flere påpeger, at de ønsker social støtte i en eller anden form, når de flytter fra boformen, eksempelvis i form af en bostøttemedarbejder.

HISTORIK FORUD FOR INDSKRIVNING

Tiden op til interviewpersonernes indskrivning på den boform, hvor de er nu, er meget forskellig. For nogle af interviewpersonerne er opholdet på den pågældende § 110-boform endnu et i en lang række af ophold på forskellige boformer, mens det for andre er første ophold. Tina blev hjemløs som 18-årig og startede med at overnatte godt 2 år på gaden, hos bekendte og på banegårde, før hun for ca. 1 år siden, fik en plads på den boform, hvor hun bor nu. Tina beskriver selv, hvordan hun de første år af sit voksenliv udelukkende har været fokuseret på at overleve på gaden, hvorfor det også var en lettelse for hende at flytte ind på boformen.

2. Dusørjob er eksempelvis praktiske arbejds-lignende aktiviteter, som brugerne udfører på boformen mod en beskeden løn eller anden form for betaling, såsom madbilletter.

Det var rart at komme ind her. Bare det der med at have et skab og pakke ud i og ikke skulle bo i poser og slæbe rundt på dem. (Tina).

For Frederik på 19 år er det ligeledes hans første ophold på en § 110-boform. Han har ligesom Tina været anbragt uden for hjemmet som barn, men flyttede i egen lejlighed som 18-årig. På et tidspunkt vælger han at flytte hjem til sin mor, men efter uoverensstemmelser med moren bliver han smidt ud og ender herefter på gaden. Modsat Tina bor Frederik dog kun på gaden kortvarigt (4 dage), før han får hjælp af sit tidligere opholdssted til at komme ind på den boform, hvor han er nu.

Andre af interviewpersonerne har derimod erfaring med at bo på en række forskellige boformer. Henrik beskriver, at han har boet ”på alle mulige forskellige bosteder” de sidste par år, men at han efter eget ønske har besluttet sig for at lade sig udskrive fra de forskellige steder, fordi han har oplevet, at miljøet på boformerne har været for hårdt.

Mit formål med at opholde mig de her steder har været bare at få noget ro og nogle samtaler, men det er altså svært, når der bare er alle mulige forskellige slags folk samlet på ét sted. Det kan være folk, som er kommet ud fra psykiatrisk afdeling eller folk, som er stærkt misbrugende, og det gør det svært at være der, når det du har brug for bare er et tag over hovedet og lidt ro. (Henrik)

Andre har ligesom Henrik boet på forskellige boformer hen over årene, men er blevet udskrevet, enten fordi de er blevet smidt ud eller på grund af frygt for at blive det og dermed få karantæne.

Jeg har været nogle steder 1 til 2, måske 3 uger, hvis jeg har været heldig, så har jeg fået to advarsler, og så kan jeg godt se, at jeg snart bliver nødt til at pakke mine ting [...] inden jeg får den sidste advarsel og bliver smidt ud med karantæne. Så jeg går hele tiden med en trussel over hovedet, nærmest lige fra jeg kommer ind, til jeg vælger at flytte selv. (Troels – ikke bosiddende på boform p.t.)

De interviewpersoner, som har oplevet enten at blive smidt ud eller være tæt ved, nævner som oftest relationen til personalet som den primære grund. Troels begrundet sine konflikter med personalet med, at han ofte

påtaler, hvis der er forhold på boformen, som efter hans opfattelse ikke lever op til lovgivningen, hvorfor han mener, at personalet hurtigt ser sig sure på ham.³

Det er ligeledes forskelligt, om interviewpersonerne peger på bestemte hændelser som afgørende for, at de er blevet hjemløse, eller om det skyldes problemer opbygget over længere tid, såsom misbrug eller psykiske problemer. Tina er en af de interviewpersoner, som beskriver en specifik hændelse i forbindelse med problemer ved flytning til en ny lejlighed i København, som afgørende for, at hun blev hjemløs. Hun fortæller:

Det går op for mig, hvor naiv jeg har været, og det med lejligheden er svindel, og mit indskud bliver taget. Jeg har fjorten dage til at fratrykte min gamle lejlighed i den anden ende af landet. Jeg har lige købt en hund, og jeg aner ikke, hvor jeg skal flytte hen [...] Fra den dag til i dag har jeg stået alene. (Tina)

Tina ønsker ikke at blive i sin hjemkommune, da der er et meget stærkt misbrugsmiljø, som hun gerne vil væk fra. En kontaktperson, som hun tidligere har været tilknyttet, hjælper hende derfor med at skaffe en bil, så hun kan flytte sine ting. Efter hendes ankomst til København forsøger Tina at få fat på sin hjemkommune og den tidligere kontaktperson af flere omgange, men uden held, og da hun kun kender få mennesker i København, ender hun på gaden.

En anden interviewperson (Jesper) peger ligeledes på en specifik hændelse og kalder sin historie for ”en klassisk historie”, idet samlivsbrud førte til, at han en dag stod uden bolig, uden at han dog uddyber, hvad der i øvrigt lå bag bruddet. Dennis, der er på kontanthjælp, starter også sin fortælling om, hvorfor han blev hjemløs med at fortælle om sin daværende kæreste, som han valgte at flytte fra i januar. Modsat Jesper var grunden dog ikke problemer i parforholdet, men i stedet, at kæresten, som havde fast arbejde, ville blive tvunget til at forsørge ham i henhold til reglen om gensidig forsørgelsespligt for samlevende, som trådte i kraft med halv virkning i januar 2014. Dennis havde tidligere været i behandling for et alkoholmisbrug og oplever, at det efter flytningen fra kæresten bliver ”for nemt bare at gå hjem og drikke, hvis vi havde haft et lille skænderi eller noget” På grund af sit alkoholmisbrug holder Dennis op

3. Interviewpersonernes beskrivelser af deres relation til personalet behandles separat senere i kapitlet.

med at betale sin husleje, og den afdragsordning, som han får lavet med boligforeningen, overholder han ikke, og han ender derfor med at miste lejligheden.

For flere af de andre interviewpersoner spiller misbrug af alkohol eller stoffer en rolle i forhold til, at de er blevet hjemløse. Det gælder eksempelvis Morten, som ud over at have et misbrug af stoffer, også kæmpede med ludomani. Mortens misbrug eskalerede, efter at han blev udsat for to røveriske overfald på sit arbejde inden for kort tid. De to overfald betød, at det blev meget svært for Morten at opholde sig i sin lejlighed. Han fortæller følgende om tiden efter overfaldene:

Jeg kunne slet ikke holde ud at være hjemme og blev bange ved den mindste lyd, og jeg har ikke nogen at snakke med. (Morten)

Morten udvikler angst som følge af overfaldene og ender med at stoppe på sit arbejde. Herefter begynder han at spille mere, og efter et stykke tid kan han ikke længere betale sin husleje 3 måneder i træk, hvorfor han bliver smidt ud af lejligheden.

Kombinationen af misbrug og psykiske problemer opleves også som afgørende hos flere andre interviewpersoner, når de skal fortælle om, hvorfor de er blevet hjemløse. Eksempelvis fortæller Bent:

Jeg hørte stemmer, så jeg kunne ikke holde ud at være i min lejlighed. Det var for hektisk for mig, så jeg tog væk fra det hele. Tog bare min pose med tøj og tog til København og meddelte, at nu var jeg boligløs. (Bent)

En anden af de interviewpersoner, som har oplevet bare at ”gå fra det hele”, er Henrik, som fortæller, at han efter længere tids problemer vedrørende en samværssag ”var slidt op mentalt”.

I forbindelse med indskrivningen er det forskelligt, om borgerne har måttet vente på et værelse eller ej. Tina fortæller således, at personalet ”godt kunne se, at den var gal, så jeg kom ind samme dag”. Henrik oplevede også at komme ind på den boform, hvor han er nu, umiddelbart efter at han kom i kontakt med stedet, men fortæller samtidig, at det var ret tilfældigt, at han lige endte der.

Jeg pakkede min kuffert og satte mig på toget, og det endte så her. Det kunne lige så godt have været et andet sted. Da jeg stod

af, ringede jeg til varimestuen, og derfra blev jeg så gelejdet hertil, fordi jeg blev peget ud af personalet, som sagde, at det her sted [varimestuen, red.] er ikke noget for dig, og så sendte de mig herhen. (Henrik)

Andre har måttet vente på at kunne få et værelse. Bent, der har boet på den pågældende boform i godt halvandet år, fortæller eksempelvis, at han, i de 2 måneder, der gik, fra han blev skrevet op til et værelse og frem til indskrivning, skulle møde op på stedet hver dag for at bekræfte, at han stadig ønskede værelset. På den sidste boform, hvor Troels boede, stod han på venteliste i 4 måneder, før han fik et værelse.

LIVET PÅ BOFORMEN

For flere af interviewpersonerne bliver indskrivningen på boformen en foreløbig vej ud af en svær situation, og flere oplever det som ”en ny start” (Dennis). Mette havde ved indskrivningen på boformen boet i telt i over et halvt år og var blevet ”rigtig syg og dårlig”, hvorfor hun oplevede det som en stor lettelse at få en plads på boformen. Tina beskriver ligesom Mette, at hun er meget taknemmelig for at have en seng at sove i og et værelse, hvor hun kan lukke sin dør. Hun oplever dog samtidig, at hverdagen på boformen kan være hård og ”tager pusten fra én”. Lignende beskrivelser finder vi hos flere af de andre interviewpersoner, og eksempelvis fortæller Thomas, at ”man bliver pænt udfordret, når man bor et sted som her”.

Oftest er de udfordringer, interviewpersonerne peger på, knyttet til, at man bor en række vidt forskellige mennesker under samme tag, hvilket både giver nogle praktiske udfordringer eksempelvis vedrørende brug af fælles bad eller køkken og nogle psykiske udfordringer relateret til at være tvunget til at bo sammen med andre i form af eksempelvis utryghed og støj.

PRAKTISKE UDFORDRINGER

I forhold til de praktiske problemstillinger er der meget forskellige procedurer for eksempelvis madlavning på de boformer, som interviewpersonerne bor på. På en af boformerne er der eksempelvis seks faste måltider om dagen, hvor beboerne skiftes til at være medansvarlige for madlavningen, mens det flere andre steder er op til den enkelte beboer selv at

lave mad i et fælleskøkken. De interviewpersoner, som deler køkkenet med andre, oplever en række udfordringer forbundet hermed. Særligt hygiejne nævnes som et problem, men herudover har flere oplevet, at hvidevarerne i køkkenet bliver ødelagt, eller at de får stjålet deres køkkenting, hvis de efterlader det. Eksempelvis fortæller Troels og Tina følgende:

Mikrobølgeovnen bruger de [beboerne, red.] til at riste cigaretter i til deres fede, så lige så snart du bruger den, så smager al din mad af gammelt tobak. (Troels)

Ting bliver stjålet her, og folk er vildt uhygiejniske [...] Jeg forstår simpelthen ikke, hvem fanden der kaster en dåse tomater op af væggen og synes, at det er fedt. (Tina)

Også hygiejnen på de fælles badeværelser giver anledning til nogle udfordringer i hverdagen for nogle af interviewpersonerne, og ifølge Tina er det en af de ”mange små ting”, som tager energi i hverdagen. Hun siger:

Bare det at holde ud at komme ud på toilettet, hvor der er lort op af væggene og lort på brættet, selvom der bliver gjort rent hver dag. Vi har et skide godt rengøringspersonale, men nogle folk er også bare ligeglade med sig selv og med hygiejne og alt. Nogle gange kan det godt ødelægge ens morgener at skulle stå op og spritte ens toiletter af, før man kan bruge det. (Tina)

Nogle af interviewpersonerne oplever lignende udfordringer, som dem eksempelvis Tina beskriver, men der er også interviewpersoner, som ikke oplever udfordringer relateret til sådanne praktiske forhold. Dette afhænger som nævnt indledningsvis i afsnittet ofte af boformens organisering i forhold til eksempelvis madlavning.

PSYKISKE UDFORDRINGER/ET MISBRUGSPRÆGET MILJØ

En udfordring som flere derimod peger på, er problemer relateret til stoffer og alkohol. Det er forskelligt, hvorvidt brugerne af boformen må have et aktivt misbrug, mens de er indskrevet, eller ej – dog beskriver de boformer, hvor aktivt misbrug ikke er tilladt, at man i praksis accepterer tilbagefald.⁴ Herudover er det forskelligt, hvor brugere med et misbrug

4. Oplysningerne om regler og praksis i forhold til indtag af rusmidler er hentet fra spørgeskemaet til boformerne.

må indtage stoffer og alkohol. Eksempelvis er det på en boform tilladt at have et aktivt misbrug, men ikke tilladt at indtage rusmidler på matriklen, mens andre boformer tillader, at brugerne indtager alkohol og stoffer på boformen, så længe indtag heraf ikke foregår på fællesarealer eller er til gene for andre. Hvorvidt interviewpersonerne italesætter udfordringer relateret til andre brugeres indtag af alkohol og stoffer afhænger af, hvilke regler der er for brug af stoffer og alkohol på de enkelte boformer, og ikke overraskende oplever brugere, som ikke selv er aktivt misbrugende, det som en stor belastning i dagligdagen at bo under samme tag som personer, der har et aktivt misbrug.

Nogle af interviewpersonerne har dog selv et aktivt misbrug af alkohol eller stoffer og har haft det igennem længere tid. Det gælder bl.a. Frederik, som bl.a. har været meget afhængig af kokain, og som debuterede med alkohol og stoffer i en tidlig alder. Han fortæller:

Første gang jeg tog stoffer, var jeg 12 år gammel, første gang jeg drak alkohol var jeg 8 år gammel, og jeg var 10 år gammel, da jeg røg hash første gang. (Frederik)

I dag tager Frederik ikke hårde stoffer, men han ryger stadig hash, fordi det hjælper ham til at styre sit temperament. Et lignende mønster gør sig gældende for flere af de andre interviewpersoner, der ligesom Frederik tidligere har været afhængige af hårde stoffer, men i dag enten er clean eller ”nøjes” med at ryge hash eller drikke.

Henning er for nyligt stoppet med at drikke og oplever som følge heraf, at han føler sig ”helt alene”, fordi folk omkring ham stadig drikker. Flere af de andre beskriver også, at det er en meget stor udfordring at fastholde intet brug af alkohol eller stoffer, hvis man ofte bliver præsenteret for personer med massive misbrugsproblemer i sin hverdag.

Det er noget, som stresser andre, som måske kæmper rigtig meget for at holde sig ude af det. Jeg har set kædereaktionen, hvor den ene falder i med druk, og så begynder den næste også, og pludselig vælter alle rundt. Jeg ved ikke, hvad man kan gøre, men man burde gøre noget mere. [...] Man kan ikke bebrejde de ansatte for ikke at kunne se alt, men der nogle situationer, hvor man burde kunne lægge to og to sammen og gøre noget ved det i stedet for at lukke øjnene, for der nogle, som kæmper en brav kamp for at holde sig clean, og så er det ikke fedt, hvis folk omkring en tager rundt ude på gangene og brækker sig. (Tina)

Morten er en af de personer, som har oplevet det som ”virkelig svært at holde sig væk fra stoffer, når man er på boformen”. Han fortæller, at han med hjælp fra sin kontaktperson var kommet i døgnbehandling og var blevet clean, men at han desværre begyndte at ryge hash igen et stykke tid efter, at han vendte tilbage til boformen, hvorfor han nu venter på at komme i døgnbehandling igen.

Henrik derimod opholder sig i øjeblikket på en boform, hvor man ikke må have et aktivt misbrug, og i modsætning til Tina og Morten oplever han ikke, at der er problemer med misbrug, hvilket er en af de ting, som han sætter stor pris på ved boformen: ”Jeg har været meget glad for det sted her, fordi folk her ikke er påvirket af stoffer” (Henrik). Dette står i modsætning til de andre steder, hvor han har været, som han beskriver som ”mere hårde, så man har været nødt til at være forberedt på, at der er en, som kan flyve i hovedet på en”, hvilket han bl.a. tilskriver brugernes indtag af stoffer og alkohol. Troels har tilsvarende oplevelser fra den boform, han senest var indskrevet på, hvor han oplevede, at folks indtag af alkohol skabte mange problemer og gjorde det svært for ham at være på stedet. Han siger:

Lige så snart mennesker bliver fulde, så bliver de højroastede og kommer meget lettere op at skændes. Så det svarede sådan set egentlig til, at jeg flyttede ind på et værtshus. (Troels).

Flere påpeger ligesom Troels, at misbrug af alkohol og stoffer kan være medvirkende til, at der kan opstå konflikter beboerne i mellem, og at det giver anledning til rigtigt mange støjgener og for nogle også utryghed. Bent er en af de interviewpersoner, som både oplever, at støj er et meget stort problem, og som også er utryg ved at være på boformen på grund af andre beboeres misbrug. Han fortæller:

Der er to slags narkomaner. Der er de hårde og de bløde, og de hårde er meget grove. De går ikke af vejen for vold eller for at snyde eller for at tage røven på dig [...] og så er der os andre, som bare søger et ordentligt liv på vores medicin. Her er der mange, som bøffer [udnytter, red.] andre. (Bent)

Den boform, Bent bor på, har mange værelser, og han så gerne, at personalet var fysisk tættere på ved eksempelvis at have kontorer flere ste-

der i huset, da han oplever, at det er svært for personalet at nå at gribe ind, når der opstår konflikter.

Tina oplever også, at det kan være utrygt at være på boformen og føler ikke, at personalet altid handler i tilstrækkelig grad på de problemer, der er. Særligt en bestemt episode⁵ har betydet, at hun har ”følelsen af ikke at blive hørt, og at der ikke er nogen form for tryghed, og at der til hver en tid kan ske alt”. Der er dog omvendt også flere interviewpersoner, som føler sig trygge ved at være på boformen. Det gælder bl.a. Frederik, som fortæller, at han ”sover roligt”, nu hvor han er på boformen, hvilket ikke var tilfældet de dage, hvor han sov på gaden. ”Da jeg sov på gaden, sov jeg med en ti centimeter lang springkniv, men jeg har ikke kniven her. Den er væk nu”. Thomas føler sig ligeledes tryk ved at være på boformen og påpeger, at det i høj grad skyldes, at det ikke er tilladt at indtage rusmidler på boformen. Anders og Henning, der begge opholder sig på en boform, hvor der bor mange med et massivt misbrug, synes dog primært, at det er støj, som er et problem, fremfor utryghed, og Anders siger direkte, at han hurtigt kan hente ”tæskehjælp”, hvis der opstår problemer.

DET SOCIALE LIV PÅ BOFORMEN

Det er dog ikke kun udfordringerne ved at bo sammen med andre mennesker, som fylder i interviewene. I flere interview fortæller interviewpersonerne også om socialt sammenhold beboerne imellem, fordi der er forståelse for hinandens situation. Kim peger på, at man ”godt kan få det til at fungere med, at der er så mange mennesker, men man skal lige lære det”. For ham spiller det sociale liv på boformen en væsentlig rolle, da han tidligere har haft problemer med at skabe et socialt liv på grund af sygdom. Han oplever, at han har venner blandt de andre beboere, og at de kan lave ting sammen som at se fodbold, drikke rødvin eller endda holde jul sammen. Det samme gælder for Frederik, der ligeledes oplever at have fået nye venner på boformen, bl.a. ”nogen der har mere erfaring med livet”.

En af de personer, som – modsat Kim og Frederik – oplever det sociale miljø på boformen som værende meget negativt, er Bent, der ikke oplever at have venner på boformen, men i stedet føler, at han bliver ”mobbet” af de andre beboere. Han har derfor fravalgt at deltage i sociale aktiviteter og vil generelt gerne holde sig for sig selv. Hans hver-

⁵ Af hensyn til anonymiseringen er detaljer om denne episode udeladt.

dag går som oftest med at gå ture, se fjernsyn og ordne praktiske ting som at hente medicin og søge bolig.

Dennis har ligeledes valgt at trække sig delvist fra det sociale fællesskab. Han har boet på boformen i nogle måneder og beskriver, at han i starten kom meget ude i fællesarealerne og var meget social. Det har dog ændret sig, da han oplevede, at de andres problemer betød, at han ikke i tilstrækkelig grad fokuserede på at få løst sine egne problemer.

Jeg vil skide gerne hjælpe alt det, jeg kan, men [...] jeg er nødt til at finde ud af, hvad vil jeg. Det kan jeg ikke, hvis jeg skal involvere mig i alle andre. De må gerne fortælle, at de har det trist, men skal man høre det fra 15 hver eneste dag [...] fylder det for meget. (Dennis)

Størstedelen af de øvrige interviewpersoner deltager dog i sociale aktiviteter i større eller mindre grad, og flere efterspørger også flere sociale aktiviteter. For flere ses netop fastlagte sociale aktiviteter, såsom fællespisning eller udflugter, som en vigtig del af hverdagen, der kan være med til at give et bedre socialt miljø på boformerne. Herudover oplever de fleste interviewpersoner, at personalet udgør en væsentlig social kontakt for dem, da det, at der ”altid er nogen, som man kan snakke med”, giver tryghed og stabilitet i hverdagen.

BRUGERNES OPLEVELSE AF DEN SOCIALE INDSATS PÅ BOFORMER

Mange af interviewpersonerne påpeger, at opholdet på boformen er en midlertidig løsning, der skal hjælpe dem med ”at få en ny start” (Dennis). Derfor finder flere det også svært at acceptere, at nogle brugere ikke gør en indsats for at komme videre.

Det her er en midlertidig løsning. Det er ikke et hjem for altid, og det skal de [brugerne, red.] huske på, så der bliver frigivet plads til dem, der har behov for det.(Henrik)

Overordnet set identificerer interviewpersonerne henholdsvis pligter og personalets faglige og sociale støtte som værende de to væsentligste elementer i den daglige sociale indsats på boformerne.

AKTIVITETER OG PLIGTER I DAGLIGDAGEN

For flere af interviewpersonerne opleves det at have noget at stå op til som centralt i forhold til at komme videre i deres liv. Henrik fremhæver i forbindelse hermed særligt boformens fokus på pligter og på sociale arrangementer som afgørende for, at han nu er på vej videre i egen bolig. Flere af de øvrige interviewpersoner efterlyser dog et større fokus på pligter og lignende, således at den sociale indsats på boformerne struktureres på en måde, hvor det ikke er ”så nemt for folk bare at ligge og koge på deres værelser” (Tina). Tina mener generelt, at ”der burde være noget mere gang i folk og flere ting, som man skulle [...] fordi der er nogle som skal lære det, fordi de vitterligt er ligeglade, og når de så kommer ud i deres egen lejlighed, værelse eller whatever, hvor der ikke er rengøringspersonale, så vil de drukne i deres eget lort”. Hun synes derfor også, at pligter og evt. et dusørjob på boformen burde være en naturlig del af et ophold, da det giver ”lidt flere holdepunkter for folk”. Hun har netop selv fået et dusørjob på boformen, hvilket hun er rigtig glad for, til dels fordi hun tjener lidt penge på det, men især fordi det hjælper hende til at ”få en rutine” ind i hverdagen. Hun siger dog samtidig, at ”det er vigtigt at have forståelse for, hvad den enkelte har overskud til, og at man, hvis man ikke får gjort en af ens pligter, så ikke får det i hovedet som en hammer”.

Frederik har ligesom Tina et dusørjob på boformen, men synes, at der er for lidt at lave og bliver ofte for hurtigt færdig med arbejdet. Han oplever derfor, at han keder sig ret meget i hverdagen, og adspurgt om, hvad han laver, når han bliver tidligt færdig med arbejdet, fortæller han følgende:

Så går vi bare rundt og keder os, så skrider vi ned i byen og drikker en øl, og så går vi tilbage igen. (Frederik)

Thomas deltager, som en af de eneste interviewpersoner, i aktiviteter uden for boformen i form af et aktiveringsforløb, som han betragter som ”et åndehul” i hverdagen:

Det er altså genialt, at man lige kan komme væk fra sit herberg fem timer om dagen og få noget netværk. [...] Jeg tror ikke, at det er sundt at blive oppe på sit værelse 24 timer i døgnet, når man bor et sted som her. (Thomas)

OPLEVELSE AF SOCIAL STØTTE FRA MEDARBEJDERNE

Interviewpersonernes oplevelse af den støtte, de selv har modtaget i forbindelse med deres ophold på boformen, er meget forskellig. Henrik siger følgende om den støtte, som han har modtaget fra personalet på boformen:

Hvis man skal have det bedste, så er det her. De andre steder sumpede man bare hen [...] Her kan de hjælpe mig med at få ro på og få en hverdag til at hænge sammen. Der er seks måltider om dagen og en masse personale, du kan tale med, og som spørger til dig. Og er der noget, du ikke kan, hjælper de dig. (Henrik)

Bent oplever ligeledes, at han har modtaget megen støtte fra personalet i de halvandet år, han har boet på boformen særligt i forbindelse med kontakten til kommunen og i forhold til at svare på breve fra det offentlige. Herudover er det den tryghed, som han har oplevet, at personalet har givet, der har været det vigtigste.

Det har været dejligt at bo her. Det har hjulpet mig meget. De har hjulpet mig meget bare ved at være her. Hvis de ikke var her, ville der gå fuldstændig kaos i det sted her. De holder ro på gemytterne. [...] Det er jeg dem dybt taknemmelig for. (Bent)

Tina ser ligesom Bent primært personalets rolle, som ”nogen, der er her og er med til at holde en balance og en stabil stemning.” I forhold til at få sat aktiviteter i gang oplever hun i høj grad, at det er op til én selv at være opsøgende. Hun fortæller i forbindelse hermed, at hun har været med til at lave en plan ved sin indskrivning på boformen og efterspørger, at personalet i højere grad har tid til at følge op på det, der bliver aftalt. Hun fortæller bl.a.:

Man kommer igang med en handleplan, men jeg har lidt oplevelsen af, at det med tiden ikke bliver taget lige så seriøst, som det bliver gjort til i starten. [...] Man kan ikke bebrejde personalet, for der er virkelig mange at holde styr på [...], og der er så mange mennesker i huset pr. kontaktperson. (Tina)

Jesper deler Tinas opfattelse af, at initiativet til at sætte aktiviteter i gang, som kan være med til at skabe en forandring i ens sociale situation, skal komme fra én selv. Han roser dog personalet og særligt sin kontakt-

person for at være meget handlekraftig og arbejde aktivt for at få tingene til at ske, når han har henvendt sig. Morten oplever modsat Jesper og Tina, at det ofte er hans kontaktperson, som har taget initiativ til specifikke aktiviteter – eksempelvis har han af to omgange hjulpet Morten med at komme i misbrugsbehandling.

Troels, der har fravalgt at benytte boformer, er ikke overraskende den af interviewpersonerne, som udtaler sig mest kritisk om den sociale indsats på boformerne og forholdet til personalet. Han føler ikke, at der er ressourcer til at uddanne personalet til at få de rette kompetencer, hvilket han mener går ud over den sociale indsats. Flere andre interviewpersoner påpeger i forbindelse hermed, at det vil være vil gøre det lettere for boformerne at lave en målrettet social indsats, hvis der ikke var så mange borgere med forskellige problemstillinger samlet på ét sted. De efterspørger derfor, at boformerne i højere grad differentierer målgruppen således, at boformerne specialiserer sig i at lave et tilbud til en bestemt del af målgruppen.

ØNSKER TIL FREMTIDIG BOLIG

Et centralt element i brugerundersøgelsen er borgerens ønsker til en fremtidig boligløsning, og hvilket støttebehov vedkommende selv vurderer at have efter udskrivning fra boformen. Der er stor forskel på, hvor tæt interviewpersonerne er på at skulle flytte i egen bolig. Enkelte borgere er på interviewtidspunktet blevet tildelt en bolig og venter på indflytning, nogle er skrevet op til bolig, men har endnu ikke fået en tildelt, mens andre enten ikke er skrevet op eller ikke ved, om de er skrevet op. Flere interviewpersoner beskriver ventetiden og usikkerheden i forhold til boligsituationen som en kilde til frustration i hverdagen. Tina, der har været boligindstillet i 1 år, men stadig venter på en bolig, er meget frustreret over ikke at have en dato at forholde sig til:

For mig personligt er det meget sådan, solen går op, solen går ned, og dagene går bare, og jeg venter bare. [...] Jeg fik at vide, da jeg blev boligindstillet, at der kunne gå op til 1 år. Det er der gået nu, og der er ikke sket noget. Man bliver sådan lidt, så er det snart jul igen, og det er så den fjerde jul på gaden. (Tina)

De fleste af interviewpersonerne ønsker at få deres egen bolig, og for de flestes vedkommende er ønsket at få en almindelig lejlighed fremfor eksempelvis et værelse i et bofællesskab for tidligere hjemløse. Derved bekræfter de kvalitative interview det billede, der viste sig i spørgeskemaundersøgelsen af, at hovedparten af respondenterne ønsker deres egen bolig, og at de fleste ønsker en lejlighed i en almindelig opgang.

Der er dog også nogle af interviewpersonerne i de kvalitative interview, der gerne vil bo i en anden type af bolig end en almindelig lejlighed. Det er tilfældet for Kim, Frederik og Bent. Frederik, der er den yngre af de tre, vil gerne genanbringes på det opholdssted, hvor han tidligere har været, da han mener, at personalet på stedet kan hjælpe ham til ”at starte på en frisk [...] og få styr på livet igen”. Kim har tidligere boet på et botilbud, men modsat Frederik ønsker han dog ikke at komme tilbage til det samme tilbud som tidligere. Han vil gerne have en plads på eksempelvis et § 108-botilbud⁶, når han flytter fra boformen. Hans primære begrundelse herfor er, at det vil hjælpe ham til at opretholde et socialt liv. ”Det, jeg behøver, er, at der er mennesker, for ellers kom jeg ikke op. Jeg får ikke levet et normalt liv hverken fagligt eller socialt, men ved at være på et bosted vil jeg få det sociale behov dækket”. For Kim er det desuden vigtigt, at der er en ligeværdig kommunikation på stedet, og han ser helst, at man på bostedet har en fælles politik om, at man behandler hinanden som ligeværdige:

Nogle steder vedtager de, at kommunikationen skal være lige. Det kan jeg godt lide, [for] så er der en central beslutning om, at der er nogle måder, som man gør tingene på, og nogle måder, man ikke gør tingene på. Der er mindre dem og os. (Kim)

For Bent er det vigtigt at få en bolig et sted, hvor der er personale, som kan udlevere hans medicin. Han fortæller i interviewet, at han snart skal ud og se et sted, hvor beboerne bor i egne lejligheder, men hvor der er et fælleshus, hvor der er ansat personale, som kan netop det. Han har tidligere boet på et lignende tilbud, men der skulle han selv ud og hente me-

6. Det vil sige et længerevarende botilbud efter servicelovens § 108, som tildeles personer, som på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller pleje, omsorg eller behandling, og som ikke kan få dækket disse behov på anden vis (Bekendtgørelse af lov om social service nr. 1023 af 23. september 2014).

dicin hver dag, hvilket stressede ham rigtig meget og betød, at han ofte ikke fik taget sin medicin.

De resterende interviewpersoner nævner dog en almindelig lejlighed som den bedste mulighed for dem. Det er dog forskelligt, om interviewpersonerne føler sig klar til at komme videre i egen bolig. Henrik er en af dem, som allerede har fået tildelt en bolig, og som også selv mener, at han er klar til at flytte. ”Jeg har fået repareret mine vinger, og nu skal jeg bare videre” (Henrik). Det samme gør sig gældende for eksempelvis Thomas, der siger: ”Jeg SKAL i egen bolig. Jeg kan ikke forestille mig, hvad jeg ellers skulle”. Morten er en af de interviewpersoner, som endnu ikke er opskrevet til en bolig, men som heller ikke selv mener, at han er klar til det endnu, da han ikke har styr på sit misbrug og afventer at komme i døgnbehandling.

Det er ligeledes forskelligt, hvad interviewpersonerne har af forventninger/ønsker til social støtte, når de flytter i egen bolig. Henrik forventer således ikke, at han får behov for nogen særlig tilrettelagt støtte, og siger, at det vil være tilstrækkeligt for ham at kunne gå ned og tale med personalet på boformen, hvis det skulle blive nødvendigt. Jesper forventer heller ikke, at det skulle blive nødvendigt med anden form for hjælp end eventuelt noget økonomisk, for som han siger: ”Vi er voksne mennesker, og det er bare uheldige omstændigheder, som har gjort, at vi er her”. Mette ønsker derimod social støtte i en eller anden form, når hun en dag skal flytte i lejlighed igen. Hun siger:

I starten, der tænker jeg, at vi godt kunne få brug for lige at have en tovholder ... til alt det, som jeg lige kunne tænkes at glemme i farten. (Mette)

Dennis, der mistede sin sidste bolig på grund af et alkoholmisbrug, som betød, at han ikke fik betalt sin husleje, vil ligeledes gerne have tilknyttet social støtte og meget gerne en bostøtte. Herudover vil han gerne have hjælp til at administrere sin økonomi af kommunen, så hans husleje bliver trukket, inden han får udbetalt sin kontanthjælp, og han forventer desuden at få behov for terapi i relation til sit misbrug. Han vil derfor gerne tilknyttes et misbrugscenter, som han også har benyttet, før han blev hjemløs. Tina føler sig egentlig klar til at komme i egen bolig, men siger samtidig, at det vil være med lidt blandede følelser, da hun ”godt kan lide, at der er nogen, hun kan snakke med”. Hun håber derfor meget,

at hun kan få bevilliget en eller anden form for efterværn og helst en bostøtte.

OPSUMMERING

De fleste af interviewpersonerne er generelt tilfredse med deres ophold og påpeger, at opholdet er en løsning på en meget uoverskuelig situation. Dog synes hverdagen med enkelte undtagelser at være præget af udfordringer, særligt relateret til andre brugeres indtag af alkohol og stoffer. Flere ønsker derfor, at der i højere grad er fokus på at hjælpe brugerne til at håndtere et eventuelt misbrug, så det ikke er til gene for andre.

Herudover indikerer de kvalitative interview, at særligt de yngre brugere savner indhold i hverdagen, og kedsomhed kan her være med til at fastholde et eventuelt misbrug. En måde at modvirke kedsomhed på, er ifølge flere interviewpersoner, at der bliver lavet flere planlagte sociale aktiviteter og pligter, og at der bliver større mulighed for at få et dusør-job. Denne type af aktiviteter ses af flere som et væsentligt element af den sociale indsats på boformerne, som flere ønsker, bliver styrket. Dette begrundes bl.a. med, at det dels vil gøre det mindre frustrerende at vente på en bolig, og dels at det for nogle vil være med til at gøre dem klar til at bo i egen bolig afhængig af pligternes indhold.

Interviewene indikerer desuden, at flere af interviewpersonerne forventer at få brug for social støtte i et eller andet omfang, når de udskrives fra boformen. Nogle er således meget specifikke omkring, hvilken form for støtte, de forventer at få behov for, mens andre ikke har taget konkret stilling hertil, men blot ønsker en bolig.

DISKUSSION OG KONKLUSION

I dette kapitel diskuterer og sammenfatter vi undersøgelsens hovedresultater. Vi fremhæver her, hvordan der er en generelt høj tilfredshed med boformerne, og at denne tilfredshed i høj grad er betinget af, om man er tilfreds med en række aspekter omkring indholdet og rammerne på boformerne. Vi ser dog også på, hvorledes resultaterne ser lidt anderledes ud for de unge, hvor der generelt er en lidt mindre tilfredshed. Endvidere ser vi på, hvordan der er tegn på, at relationen til det kommunale myndighedsniveau kan forbedres. Endelig ser vi på brugernes egne boligønsker og vurdering af deres støttebehov.

GENERELT HØJ TILFREDSHED MED BOFORMERNE

Resultaterne af brugerundersøgelsen peger generelt på en høj grad af tilfredshed med boformerne blandt hovedparten af brugerne. Det er således samlet set 86 pct. af respondenterne, der udtrykker tilfredshed med boformen som et sted at være. En høj grad af generel tilfredshed hænger i vid udstrækning sammen med, om man er tilfreds med en række forhold omkring boformen. Dem, der udtrykker den højeste generelle tilfredshed, er således også dem, der har den mest positive vurdering af relationen til deres kontaktperson og det øvrige personale og er tilfredse

med de fysiske rammer på boformen i form af værelser, fællesrum samt bade- og toiletforhold. Ligeledes spiller det en væsentlig rolle, om brugeren oplever, at boformen har de aktiviteter, som han/hun har behov for.

Dette viser generelt vigtigheden af at sikre en høj grad af kvalitet i indholdet og rammerne omkring opholdet på boformen. Trods den generelt positive vurdering blandt hovedparten af respondenterne er der således 28 pct., der ikke mener, at boformen har de aktiviteter, som de har behov for, ligesom omkring en femtedel af respondenterne vurderer, at de fysiske faciliteter er dårlige, hvor det særligt er værelser og bade/toiletforhold, der vurderes negativt. Her skal det tages i betragtning, at der generelt er en betydelig variation i den fysiske standard og tilgængeligheden af aktiviteter mellem boformerne, hvor der kan rettes opmærksomhed på, om der på udvalgte boformer kan være behov for et løft af de fysiske rammer og af muligheden for aktiviteter på boformen.

Der kan også rettes opmærksomhed på betydningen af at have en kontaktperson og af en velfungerende relation til kontaktpersonen. Der er således 15 pct. af respondenterne, der ikke har en kontaktperson.

DE UNGE ER MINDST TILFREDSE

På trods af den generelt høje grad af tilfredshed er der særligt blandt de unge brugere en tendens til en lavere tilfredshed på en række af de parametre, der indgår i undersøgelsen. Her skal det dog generelt tages i betragtning, at antallet af interviewede unge absolut set er forholdsvis lavt, og at resultaterne for denne gruppe således er forbundet med større usikkerhed.

Blandt de unge finder vi således en lidt lavere grad af generel tilfredshed, idet cirka hver fjerde af de unge er utilfredse med boformen som et sted at være. Vi finder også en højere andel, der ikke synes, at personalet har tid til at tale med dem, når de har behov for det, og som ikke oplever, at personalet er interesseret i, hvordan de har det, ligesom der er flere, der ikke synes, at opholdet på boformen gør dem klar til at bo i egen bolig.

Resultaterne omkring de unge peger her i samme retning som erfaringerne fra hjemløsestrategien, hvor det særligt for de hjemløse unge var et selvstændigt delmål at undgå ophold på herberger eller at sikre, at opholdet blev af kort varighed. For unge hjemløse kan det således være

særligt vanskeligt at opholde sig i længere tid i et miljø, hvor mange har et misbrug eller psykisk sygdom. Erfaringerne fra hjemløsestrategien viser dog også, at det i praksis kan være meget svært at indfri denne målsætning, blandt andet fordi det er særligt svært at skaffe boliger til de unge hjemløse med et huslejeniveau, som de er i stand til at betale. Særligt for de 18-24 årige må det forhold, at de fleste udsatte unge i denne aldersgruppe er omfattet af de lavere kontanthjælpsydelse vurderes i væsentlig grad at ligge bag vanskeligheden ved at betale en husleje i denne gruppe – et forhold der også blev påpeget i evalueringen af den nationale hjemløsestrategi (Rambøll & SFI, 2013).

Det forhold, at mange af de unge allerede har oplevet at blive sat ud af deres bolig, og at mange ikke modtog social støtte, da de boede i egen bolig, tyder generelt på problemer med støtten i overgangen fra barn til voksen. En del af de hjemløse unge har formentlig haft anbringelser i barndommen, eller har modtaget andre foranstaltninger, hvor der kan være betydelige udfordringer ved overgangen til voksensystemet, da samme intensive støtte ofte ikke er tilgængelig for de udsatte unge efter at de er fyldt 18 år (Rambøll og SFI, 2013).

Der kan også peges på den høje andel blandt de unge med depressive symptomer, der kan hænge sammen med vanskelige opvækstvilkår, og manglende udredning og behandling.

BEHOV FOR FORBEDRING AF KONTAKTEN TIL KOMMUNAL MYNDIGHED

Resultaterne af brugerundersøgelsen peger endvidere på et behov og potentiale for at styrke og forbedre kontakten mellem de hjemløse borgere på boformerne og den kommunale myndighed. Der er således en tredjedel af borgerne, der ikke har nogen kontakt med en myndighedssagsbehandler, ligesom der er en tredjedel, der vurderer kontakten som dårlig.

Særligt kan det påpeges, at der er en stor andel af brugerne, der ikke har en kommunal § 141-handleplan og ikke er blevet tilbudt en sådan, og ligeledes en betydelig del, der ikke ved, om de har en kommunal handleplan. Det er kun 23 pct., der har en handleplan og yderligere 2 pct., der er blevet tilbudt en handleplan, men ikke ønskede en handleplan. Her kan der peges på, at det generelt er handleplanen, der skal definere borgerens indsats- og støttebehov og beskrive, hvordan disse behov kan

indfries. Det er således generelt handleplanen, der skal binde den sociale indsats for borgeren sammen og herunder understøtte, at der tilvejebringes en boligløsning og den fornødne sociale støtte. Resultaterne fra den kvalitative undersøgelsesdel viser her, at mange af interviewpersonerne oplever usikkerhed om, hvad der skal ske og hvornår, og at dette giver anledning til frustrationer og stress blandt borgere på § 110 boformerne. På den baggrund er det problematisk, at mange af borgerne ikke har en handleplan, og at en del har manglende kontakt med en sagsbehandler, som skal bevilge støtten i overgangen til egen bolig eller andet botilbud.

DE HJEMLØSE BORGERE ØNSKER DERES EGEN BOLIG

Langt hovedparten af brugerne på boformerne ønsker deres egen bolig. Det gælder for 90 pct. af respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen og for hele 97 pct. af de unge.

For 72 procent vedkommende går boligønsket på en lejlighed i en almindelig opgang, og for de unges vedkommende er det 81 pct. Hertil kommer en mindre gruppe, der i stedet ønsker sig et hus. Der er dog også 8 pct., der ønsker sig et opgangs- eller bofællesskab med andre tidligere hjemløse, ligesom 7 pct. foretrækker at bo i de såkaldte ”skæve huse”, der er en alternativ boligform til personer, som har særligt vanskeligt ved at bo i en almindelig bolig. Der er også 3 pct., der ønsker at bo på et plejehjem, herunder ”alternative plejehjem”, der er plejehjem henvendt til borgere, der har udviklet tidligt plejebæhov efter mange års misbrug, og som typisk stadig har et aktivt misbrug. Endelig er der 13 pct., der ønsker fortsat at bo på en boform, heraf 8 procentpoint på den boform de opholder sig på i øjeblikket, og 5 procentpoint på en anden boform.

Samtidig med at resultaterne viser vigtigheden af at have en vifte af differentierede bomuligheder til de hjemløse borgere, viser resultaterne også, at langt de fleste hjemløse borgere ønsker at bo på samme måde, som de fleste mennesker i øvrigt gør, nemlig i egen bolig, og for de flestes vedkommende i en almindelig opgang.

Disse resultater er generelt i tråd med kernen i Housing First-tilgangen, der består i hurtigt at tilvejebringe en permanent boligløsning, kombineret med en intensiv social støtte gennem evidensbaserede bostøttemetoder. Forskning viser, at med Housing First baserede indsatser, er hovedparten af hjemløse borgere, herunder også dem med komplekse

støttebehov, i stand til at bo i egen bolig (Coldwell og Bendner, 2007; Nelson m.fl., 2007; Tsemberis m.fl., 2004; Tsemberis, 2010; Rambøll og SFI, 2013).

En forudsætning for at kunne bo i egen bolig er dog, at den fornødne, intensive sociale støtte er tilgængelig. Her kan der peges på, at 60 pct. af respondenterne oplyser, at de ikke modtog nogen social støtte, sidst de boede i egen bolig, samtidig med at 68 pct. oplyser, at de blev sat ud af deres sidste bolig. Her peger resultaterne på et betydeligt potentiale for at styrke den forebyggende indsats, ved fx gennem social bostøtte at modvirke en udsættelse. Der skal dog også peges på, at mange også fremhæver problemer med at betale huslejen som en væsentlig årsag til, at de mistede deres sidste bolig.

De kvalitative interview bidrager her med en yderligere uddybning af borgernes overvejelser om tiden efter opholdet på boformen og deres ønsker og overvejelser omkring en boligløsning. Også blandt interviewpersonerne i den kvalitative undersøgelse ønsker hovedparten at flytte i egen bolig, og mange oplever den ofte lange ventetid på at blive tildelt en bolig som vanskelig. Samtidig er der også blandt interviewpersonerne en mindre gruppe, som ønsker andre boligløsninger, hvilket understreger vigtigheden af en differentieret vifte af boligmuligheder.

BILAG

BILAG 1 BRUGERUNDERSØGELSE

+

0

IP. nr.:

Int. nr.:

Brugerundersøgelse på § 110 boformer

Us. 4472

Oktober 2014

+

0

Udfyld skemaet med sort eller blå kuglepen

Det er vigtigt for undersøgelsens kvalitet og brugbarhed, at alle spørgsmål besvares. Hvis der er et spørgsmål, hvor dit svar ikke helt passer til nogen af svarmulighederne, skal du sætte kryds ved det svar, der passer bedst til din situation.

Svarene bliver skannet ind på en maskine, så alle tal og kryds skal være nemme at tolke.

	RIGTIGT	FORKERT
Sæt ét tydeligt kryds .	☐ ☒	☐ ✓ ☐
Hvis et felt er udfyldt forkert, skrives det pågældende felt, og krydset sættes i det rigtige felt.	☒ ☒	☒ → ☒
Tal skrives i hvert sit felt.	<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="2"/>	<input type="text" value="2"/>
Tal rettes ved at overstrege det forkerte tal og skrive det rigtige tal ovenover.	⁴ <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="2"/>	<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="2"/>

Kære bruger af boformer for hjemløse borgere

Over 6000 borgere benytter hvert år en plads på en § 110 boform. Stigningen i antallet af hjemløse borgere peger på, at der også fremover vil være et stort behov for de ophold, som boformerne tilbyder.

Vi beder dig derfor om at deltage i en brugerundersøgelse af, **hvad hjemløse borgere, der benytter § 110 boformerne, selv synes om opholdet på boformen**. Undersøgelsen gennemføres på ca. 10 udvalgte boformer i Danmark og skal være med til at rejse en debat om, hvordan det er at bo på en boform, og hvordan man kan hjælpe hjemløse borgere videre i deres liv.

Undersøgelsen gennemføres for Rådet for Socialt Udsatte af SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. Undersøgelsen foretages i samarbejde med SAND – De Hjemløses Landsorganisation og SBH – Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse i Danmark. Når undersøgelsen er færdig, sender vi den til Socialministeren og Folketingets socialordførere.

Undersøgelse sætter fokus på, **hvad brugere af § 110 boformer synes om deres ophold på boformerne** og skal give viden, der kan være med til at forbedre og udvikle indsatsen på boformerne og på hjemløseområdet generelt.

Det vil derfor være en stor hjælp for os, hvis du vil bruge 15 – 20 minutter på at besvare dette spørgeskema om dit ophold her på boformen. Spørgeskemaet handler om din oplevelse af opholdet på boformen, dine egne ønsker til opholdet, og dine ønsker om bolig og støtte efter opholdet på boformen.

Din besvarelse er anonym, og vi behandler alle besvarelser fortroligt. Undersøgelsen er godkendt af Datatilsynet.

SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd takker for din deltagelse.

DE FØRSTE SPØRGSMAÅL HANDLER OM DIN INDSKRIVNING HER PÅ BOFORMEN.

0. Skriv navnet pÅ boformen:

Navn: _____

1. Hvor længe har du boet her pÅ stedet?

(Sæt kun et kryds)

- Under 14 dage 1
- Mellem 14 dage og en mÅned 2
- 1 – 2 mÅneder 3
- 2 – 4 mÅneder 4
- 4 – 12 mÅneder 5
- 1 År eller mere 6
- Ved ikke 8

2. Hvordan fik du kontakt til dette sted?

(Sæt kun et kryds)

- Du henvendte dig selv 1
- Du blev henvist af kommunen 2
- Du blev henvist fra en anden boform 3
- Ved ikke 8

3. Har du tidligere boet pÅ en boform?

(Sæt kun et kryds)

- Ja, en gang 1
- Ja, flere gange 2
- Nej 5 GÅ til spm. 5
- Ved ikke 8 GÅ til sp. 5

4. Hvor længe er det siden, du første gang boede på en § 110 boform?

(Sæt kun et kryds)

- Under et halvt år..... 1
 Mellem et halvt og et helt år 2
 1-2 år..... 4
 2-5 år..... 5
 5-10 år..... 6
 Over 10 år 7
 Ved ikke 8

5. Stod du på venteliste for at blive indskrevet her på stedet?

(Sæt kun ét kryds)

- Ja 1 Skriv antal dage, du har været på venteliste. Ca. _____ dage
 Nej..... 5
 Ved ikke 8

6. Har du fået af vide, at der er en grænse for, hvor længe du kan bo her på stedet?

(Sæt kun ét kryds)

- Ja 1 Skriv antal dage, du har fået af vide, du kan bo her. Ca. _____ dage
 Nej..... 5

7. Er du tidligere blevet afvist på andre boformer?

(Sæt gerne flere kryds)

- Ja, på grund af pladmangel..... 1
 Ja, på grund af misbrug..... 1
 Ja, på grund af psykisk sygdom 1
 Ja, på grund af karantæne 1
 Ja, på grund af du har en hund 1
 Andre grunde 1
 Skriv hvilke _____

 Nej..... 1

Ved ikke 8

8. Har du været med til at lave en plan (fx en opholdsplan) for dit ophold her på stedet?

(Sæt kun ét kryds)

Ja, og du havde indflydelse på planen 1

Ja, men du havde ikke indflydelse på planen 2

Nej 5

Ved ikke 8

De næste spørgsmål handler om de fysiske rammer og hverdagen her på stedet.

9. Hvordan er værelserne her på stedet?

(Sæt kun ét kryds)

Meget gode 1

Gode 2

Dårlige 3

Meget dårlige 4

Ved ikke 8

10. Hvordan er bade- og toiletforhold her på stedet?

(Sæt kun ét kryds)

Meget gode 1

Gode 2

Dårlige 3

Meget dårlige 4

Ved ikke 8

11. Hvordan er fællesrum såsom opholdsrum her på stedet?

(Sæt kun ét kryds)

Meget gode 1

Gode 2

Dårlige 3

Meget dårlige 4

Ved ikke 8

12. Deltager du i nogle aktiviteter her på stedet?

(Gerne flere kryds)

Fysiske aktiviteter (fx fodbold, fitness eller løb) 1

Sociale aktiviteter (fx fælles filmaftener, udflugter eller fælles madlavning) 1

Værkstedaktiviteter 1

Pligter på boformen (fx rengøring uden for eget værelse) 1

Andre aktiviteter 1

Skriv hvilke _____

Nej, deltager ikke i aktiviteter 1

13. Modtager du betaling for arbejde her på stedet (evt. dusørarbejde medregnes)?

(Sæt kun ét kryds)

Ja 1

Nej 5

Ved ikke 8

14. Deltager du i aktiviteter andre steder end her på boformen?

(Gerne flere kryds)

Er på værested(er) 1

Fysiske aktiviteter (fx fodbold, fitness eller løb) 1

Værkstedaktiviteter (andre steder end her på boformen) 1

Kommunal aktivering 1

Sælger Hus Forbi 1

Er aktiv i SAND eller andre sociale organisationer 1

Andre aktiviteter 1

Skriv hvilke _____

Nej, deltager ikke i aktiviteter andre steder 1

15. I hvor høj grad synes du, at boformen har de aktiviteter, du har behov for?

(Sæt kun ét kryds)

- I høj grad 1
I nogen grad 2
I mindre grad 3
Slet ikke 4
Ved ikke 8

16. Hvor tilfreds er du med de aktiviteter, du deltager i her på boformen?

(Sæt kun ét kryds)

- Ikke relevant, da du ikke deltager i aktiviteter 1
Meget tilfreds 2
Tilfreds 3
Utilfreds 4
Meget utilfreds 5
Ved ikke 8

17. Er de aktiviteter, du deltager i, med til at skabe et fællesskab med de andre beboere?

(Sæt kun ét kryds)

- Ikke relevant, da du ikke deltager i aktiviteter 1
Ja 2
Nej 5
Ved ikke 8

18. Hvorfor deltager du i aktiviteter her på stedet?

(Gerne flere kryds)

Ikke relevant, da du ikke deltager i aktiviteter..... 1Fordi du synes, at det er gode aktiviteter 1For at få socialt samvær med andre..... 1Fordi du er tvunget til det (fx rengøringspligt uden for eget værelse) 1For at få tiden til at gå 1Andre grunde 1

Skriv hvilke _____

Ved ikke 8**19. Er du tilfreds med dine muligheder for at gå på internettet her på stedet?**

(Sæt kun ét kryds)

Ja 1Nej..... 5Ved ikke 8**20. Har du deltaget i brugerråd, beboermøder eller lignende, mens du har opholdt dig her på stedet?**

(Sæt kun ét kryds)

Ja 1Nej..... 5Ved ikke 8**21. I hvor høj grad føler du, at du har indflydelse på din hverdag her på stedet?**

(Sæt kun ét kryds)

I høj grad 1I nogen grad 2I mindre grad 3Slet ikke..... 4Ved ikke 8

På boformer er der ofte regler om fx opførelse, brug af rusmidler og deltagelse i pligter som fx at gøre rent.

22. Hvad synes du om reglerne her på stedet?

(Sæt kun ét kryds)

- Der er for mange regler 1
- Der er et passende antal regler 2
- Der er for få regler 3
- Ved ikke 8

23. Oplever du, at reglerne her på stedet bliver overholdt af beboerne?

(Sæt kun ét kryds)

- Altid 1
- For det meste 5
- Sjældent 5
- Aldrig 5
- Ved ikke 8

24. Synes du, at personalet håndhæver reglerne i tilstrækkelig grad?

(Sæt kun ét kryds)

- Ja 1
- Nej 5
- Ved ikke 8

25. Synes du, at personalet håndhæver reglerne på en rimelig og ensartet måde?

(Sæt kun ét kryds)

- Ja 1
- Nej 5
- Ved ikke 8

26. I hvor høj grad føler du, at støj og uro er et problem her på stedet?

(Sæt kun ét kryds)

- I høj grad 1
I nogen grad 2
I mindre grad 3
Slet ikke 4
Ved ikke 8

27. I hvor høj grad føler du, at boformen er et trygt sted at være?

(Sæt kun ét kryds)

- I høj grad 1
I nogen grad 2
I mindre grad 3
Slet ikke 4
Ved ikke 8

28. I hvor høj grad føler du, at dit ophold her på boformen kan hjælpe dig til at komme videre i dit liv?

(Sæt kun ét kryds)

- I høj grad 1
I nogen grad 2
I mindre grad 3
Slet ikke 4
Ved ikke 8

29. I hvor høj grad synes du, at dit ophold her på boformen gør dig klar til at bo i egen bolig efter opholdet?

(Sæt kun ét kryds)

- I høj grad 1
I nogen grad 2
I mindre grad 3
Slet ikke 4
Ved ikke 8

De næste spørgsmål handler om din relation til personalet og andre beboere her på boformen.

30. Har du en fast kontaktperson her på stedet?

(Sæt kun ét kryds)

- Ja 1
- Nej 5 Gå til spm. 32
- Ved ikke 8 Gå til spm. 32

31. Hvordan er din relation til din kontaktperson?

(Sæt kun ét kryds)

- Meget god 1
- God 2
- Dårlig 3
- Meget dårlig 4
- Ved ikke 8

32. Har du brug for, at personalet her på stedet hjælper dig med at søge bolig?

(Sæt kun ét kryds)

- Nej, du har ikke brug for hjælp 1
- Ja, du har brug for hjælp, men får ingen hjælp fra personalet 2
- Ja, du har brug for hjælp, men får ikke nok hjælp fra personalet 3
- Ja, og du får den hjælp du har brug for fra personalet 4
- Ved ikke 8

33. Har du brug for, at personalet her på stedet tager med dig til møder på jobcenter, socialcenter eller lignende?

(Sæt kun ét kryds)

- Nej, du har ikke brug for hjælp 1
- Ja, du har brug for hjælp, men får ingen hjælp fra personalet 2
- Ja, du har brug for hjælp, men får ikke nok hjælp fra personalet 3
- Ja, og du får den hjælp du har brug for fra personalet 4
- Ved ikke 8

34. **Har du brug for, at personalet her på stedet hjælper dig med at tage kontakt til andre tilbud fx misbrugsbehandling eller psykiater?**

(Sæt kun ét kryds)

- Nej, du har ikke brug for hjælp 1
- Ja, du har brug for hjælp, men får ingen hjælp fra personalet 2
- Ja, du har brug for hjælp, men får ikke nok hjælp fra personalet 3
- Ja, og du får den hjælp du har brug for fra personalet 4
- Ved ikke 8

35. **Har du brug for, at personalet her på stedet hjælper dig med at håndtere og skabe overblik over din økonomi?**

Det kan eksempelvis være hjælp til at søge førtidspension eller hjælp til at holde styr på dine penge, så der er penge til basale ting som mad og lignende?

(Sæt kun ét kryds)

- Nej, du har ikke brug for hjælp 1
- Ja, du har brug for hjælp, men får ingen hjælp fra personalet 2
- Ja, du har brug for hjælp, men får ikke nok hjælp fra personalet 3
- Ja, og du får den hjælp du har brug for fra personalet 4
- Ved ikke 8

36. **Har du brug for, at personalet her på stedet hjælper dig med at anvende internettet (fx åbne elektronisk post fra jobcenter, socialcenter eller lignende)?**

(Sæt kun ét kryds)

- Nej, du har ikke brug for hjælp 1
- Ja, du har brug for hjælp, men får ingen hjælp fra personalet 2
- Ja, du har brug for hjælp, men får ikke nok hjælp fra personalet 3
- Ja, og du får den hjælp du har brug for fra personalet 4
- Ved ikke 8

37. **Synes du, at personalet har tid til at tale med dig, når du har brug for det?**

(Sæt kun ét kryds)

- Ja 1
- Nej 5
- Ved ikke 8

38. Har du tillid til at personalet kan hjælpe dig med dine problemer?

(Sæt kun ét kryds)

Ja 1Nej..... 5Ved ikke 8

39. Oplever du, at personalet er interesseret i, hvordan du har det?

(Sæt kun ét kryds)

Ja 1Nej..... 5Ved ikke 8

40. Hvordan er din relation til personalet?

(Sæt kun ét kryds)

Meget god 1God 2Dårlig..... 3Meget dårlig 4Ved ikke 8

På boformer er der ofte beboere, som har et misbrug af alkohol eller stoffer.**41. Er det et problem for dig at bo et sted, hvor der også bor personer, som har et misbrug af alkohol eller stoffer?**

(Sæt kun ét kryds)

Det er ofte et stort problem, som gør det svært for dig at være her 1Det giver af og til problemer 2Det er ikke et problem 3Her er ingen eller få beboere med misbrugsproblemer 4Ved ikke 8

På boformer er der ofte beboere med psykiske problemer (fx depression, angst eller hallucinationer).

42. Er det et problem for dig at bo et sted, hvor der også bor personer, som har psykiske problemer?

(Sæt kun ét kryds)

- Det er ofte et stort problem, som gør det svært for dig at være her 1
- Det giver af og til problemer 2
- Det er ikke et problem 3
- Her er ingen eller få beboere med psykiske problemer 4
- Ved ikke 8

43. Hvordan er din relation til de andre beboere?

(Sæt kun ét kryds)

- Meget god 1
- God 2
- Dårlig 3
- Meget dårlig 4
- Ved ikke 8

44. Hvor tilfreds er du samlet set med boformen som et sted at være?

(Sæt kun ét kryds)

- Meget tilfreds 1
- Tilfreds 2
- Utilfreds 3
- Meget utilfreds 4
- Ved ikke 8

De næste spørgsmål handler om din kontakt med kommunen.

45. Har kommunen lavet en § 141 handleplan for dig?

(Sæt kun ét kryds)

- Ja 1
- Nej, du er ikke blevet tilbudt at få lavet en § 141 handleplan 2
- Nej, du har fået tilbudt at lave en § 141 handleplan, men ønsker det ikke 3
- Ved ikke 8

46. Har du kontakt til en eller flere sagsbehandlere fra kommunens socialcenter eller jobcenter?

(Sæt kun ét kryds)

- Ja 1
- Nej 2 Gå til spm.48
- Ved ikke 8 Gå til spm.48

47. Hvordan er din relation til dine sagsbehandlere fra socialcenter og jobcenter?

(Sæt kun ét kryds)

- Meget god 1
- God 2
- Dårlig 3
- Meget dårlig 4
- Ved ikke 8

+
15

De næste spørgsmål handler om dine tidligere boligforhold og ønsker for fremtiden.

48. Hvor gammel var du, da du blev hjemløs første gang?

Skriv alder: år

49. Hvor længe er det siden, at du har boet i egen bolig?

(Sæt kun et kryds)

- Har aldrig boet i egen bolig (herunder lejebolig)..... 1 Gå til spm. 53
Under seks måneder siden 2
Mellem seks og 12 måneder siden..... 3
1-3 år siden 4
3-6 år siden 5
6-10 år siden 6
Over 10 år siden..... 7
Ved ikke 8

50. Har du oplevet at blive sat ud af en bolig?

(Sæt kun ét kryds)

- Ja, en gang 1
Ja, flere gange 2
Nej..... 5
Ved ikke 8

+
15

51. Hvorfor mistede du din sidste bolig?

(Gerne flere kryds)

Kunne ikke betale huslejen 1Fik ikke nok hjælp til at bo i egen bolig..... 1På grund af en skilsmisse/samlivsbrud 1Var bange eller angst for at bo alene 1Misbrugsproblemer 1Konflikter med naboerne 1Sagde selv boligen op..... 1Anden årsag 1

Skriv hvilken _____

Ved ikke 1

52. Modtog du social støtte sidste gang du boede i egen bolig (fx bostøtte, efterværn eller lignende)?

(Sæt kun ét kryds)

Ja, i en periode på over et halvt år 1Ja, i en periode på under et halvt år 2Nej..... 5Ved ikke 8

53. Vil du gerne have din egen bolig?

(Sæt kun ét kryds)

Ja 1Nej..... 5Ved ikke 8

54. Er du skrevet op til en bolig i øjeblikket?

(Gerne flere kryds)

Ja, gennem boligforening 1

Ja, gennem kommunal boliganvisning 1

Ja, andre steder 1

Skriv hvilke _____

Nej, du er ikke skrevet op til bolig i øjeblikket 5

Ved ikke 8

55. Hvor vil du gerne bo, hvis du selv kan vælge?

(Gerne flere kryds)

En lejlighed i en almindelig opgang 1

Opgangsfællesskab/bofællesskab med andre tidligere hjemløse ... 1

'Skæve huse' 1

Plejehjem (herunder alternativt plejehjem) 1

Her på stedet/boformen 1

På en anden boform 1

Andet sted 1

Skriv hvilket _____

Ved ikke 8

56. Har du nogle bekymringer ved at bo i egen bolig?

(Gerne flere kryds)

- Nej, har ingen bekymringer 5
- Ja, er bekymret for at bo alene 1
- Ja, er bekymret for at blive ensom 1
- Ja, er bekymret for øget misbrug 1
- Ja, er bekymret for, om du kan betale din husleje 1
- Ja, er bekymret for problemer med naboer 1
- Andre bekymringer 1

Skriv hvilke _____

- Ved ikke 8

De næste spørgsmål handler om dit helbred samt evt. brug af alkohol og stoffer.

57. I hvor høj grad har du fysiske sygdomme eller skader, der ofte påvirker dit liv?

(Sæt kun ét kryds)

- I høj grad 1
- I nogen grad 2
- I mindre grad 3
- Slet ikke 4
- Ved ikke 8

58. Lider du af nogle af følgende fysiske sygdomme eller skader?

(Gerne flere kryds)

- Problemer med led og muskler (fx gigt eller rygskader) 1
Nedsat syn og/eller hørelse..... 1
Astma og andre lungesygdomme..... 1
Problemer med hjertet/hjertekarsygdomme 1
Problemer med mave, lever og nyrer 1
Sukkersyge/diabetes..... 1
Andre fremadskridende sygdomme, fx kræft, sklerose,
HIV, hepatitis og Parkinsons syge..... 1
Andre helbredsproblemer eller skader 1

Skriv hvilke _____

- Nej..... 1
Ved ikke 8

59. I hvor høj grad har du psykiske problemer, der ofte påvirker dit liv?

(Sæt kun ét kryds)

- I høj grad 1
I nogen grad 2
I mindre grad 3
Slet ikke..... 4
Ved ikke 8

60. Oplever du for tiden nogle af følgende psykiske problemer?

(Gerne flere kryds)

- Depression (oplevet håbløshed, tungsind og lign.) 1
- Angst 1
- Koncentrationsproblemer (oplevet at det er svært at huske og lign.) 1
- Hallucinationer (oplevet at se ting, der ikke er der, hørt stemmer og lign.) 1
- Søvnløshed 1
- Andre psykiske symptomer 1
- Skriv hvilke _____
- _____

- Nej 1
- Ved ikke 8

61. Er du i behandling målrettet dit psykiske helbred fx psykiatrisk behandling eller behandling hos en psykolog?

(Sæt kun ét kryds)

- Ja 1
- Nej 5
- Ved ikke 8

62. Hvor ofte har du drukket alkohol den seneste måned?

(Sæt kun ét kryds)

- Er på antabus 1
- Har slet ikke drukket alkohol 2
- Hver dag 3
- Ca. hver anden dag 4
- 1-2 gange pr. uge 5
- Ca. hver anden uge 6
- Sjældnere 7
- Ved ikke 8

63. Hvor ofte har du røget hash den seneste måned?

(Sæt kun ét kryds)

- Har slet ikke røget hash 1
Hver dag..... 2
Ca. hver anden dag..... 3
1-2 gange pr. uge..... 4
Ca. hver anden uge..... 5
Sjældnere..... 6
Ved ikke 8
-

64. Hvor ofte har du taget hårde stoffer den seneste måned fx heroin, kokain, amfetamin, ecstasy eller lignende?

(Sæt kun ét kryds)

- Har slet ikke taget hårde stoffer 1
Hver dag..... 2
Ca. hver anden dag..... 3
1-2 gange pr. uge..... 4
Ca. hver anden uge..... 5
Sjældnere..... 6
Ved ikke 8
-

65. Er du i substitutionsbehandling fx metadon og lignende?

(Sæt kun ét kryds)

- Ja 1
Nej..... 5
Ved ikke 8
-

66. Er du i anden social misbrugsbehandling fx samtaler med misbrugsbehandler, gruppeterapi eller lignende?

(Sæt kun ét kryds)

- Ja 1
Nej..... 5
Ved ikke 8
-

De sidste spørgsmål er en række baggrundsplysninger.**67. Er du:**

(Sæt kun ét kryds)

- Mand 1
Kvinde 5
Transperson 7

68. Hvor gammel er du?

(Sæt kun ét kryds)

- Mellem 18 og 24 år 1
Mellem 25 og 29 år 2
Mellem 30 og 39 år 3
Mellem 40 og 49 år 4
Mellem 50 og 59 år 5
Mellem 60 og 64 år 6
65 år eller ældre 7

69. Hvor er du født?

(Sæt kun ét kryds)

- Danmark 01
Grønland 02
Færøerne 03
Andet land i Norden (Norge, Sverige, Finland og Island) 04
Andet land i Europa (inkl. Rusland) 05
Mellemøsten 06
Afrika 07
Andet land 08
Skriv hvilket: _____
Ved ikke 88

70. Hvor er din mor født?

(Sæt kun ét kryds)

- Danmark..... 01
Grønland 02
Færøerne 03
Andet land i Norden (Norge, Sverige, Finland og Island) 04
Andet land i Europa (inkl. Rusland) 05
Mellemøsten..... 06
Afrika 07
Andet land 08
- Skriv hvilket: _____
Ved ikke 88
-

71. Hvor er din far født?

(Sæt kun ét kryds)

- Danmark..... 01
Grønland 02
Færøerne 03
Andet land i Norden (Norge, Sverige, Finland og Island) 04
Andet land i Europa (inkl. Rusland) 05
Mellemøsten..... 06
Afrika 07
Andet land 08
- Skriv hvilket: _____
Ved ikke 88
-

72. Hvad er din højest fuldførte uddannelse?

(Sæt kun ét kryds)

- Har ikke fuldført grundskole (op til 10. klasse) 1
- Grundskole (op til 10. klasse) 2
- Gymnasial uddannelse (fx gymnasiet, HTX eller HHX) 3
- Erhvervsuddannelse (fx butiksassistent eller lastbilschauffør) 4
- Kort videregående uddannelse (fx tandplejer eller byggeteknikker) 5
- Mellemlang videregående uddannelse (fx pædagog eller diplomingeniør). 6
- Lang videregående uddannelse (fx læge eller økonom) 7
- Ved ikke 8

73. Hvad er dit indkomstgrundlag?

(Sæt gerne flere kryds)

- Løn 1
- Kontanthjælp 1
- Førtidspension 1
- Arbejdsløshedsdagpenge eller sygedagpenge 1
- SU 1
- Folkepension 1
- Efterløn 1
- Anden offentlig ydelse 1
- Skriv hvilken: _____
- _____
- Salg af Hus Forbi 1
- Ingen fast indtægt 1
- Andet 1
- Skriv hvad: _____
- _____
- Ved ikke 8

74. Hvilken kommune er din hjemkommune?

Skriv navnet: _____

MANGE TAK FOR DIN TID

BILAG 2 SPØRGESKEMA

17. NOVEMBER 2014

SPØRGESKEMA TIL § 110-BOFORMER I FORBINDELSE MED BRUGER-
UNDERSØGELSE

SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd gennemfører i øjeblikket en brugerundersøgelse på § 110-boformer for Rådet for Socialt Udsatte. Undersøgelsen gennemføres i samarbejde med SAND og SBH.

Formålet med undersøgelsen er at belyse, hvordan borgeren oplever opholdet på boformen, samt at give en viden om hjemløse borgeres egen oplevelse af deres bolig- og støttebehov.

I forbindelse hermed vil vi bede de medvirkende boformer besvare nedenstående ni spørgsmål og returnere dem til Theresa Dyrvig på tfid@sfi.dk.

I tilfælde af spørgsmål er I meget velkomne til at kontakte os.

Venlig hilsen

Lars Benjaminsen

&

Theresa Dyrvig

FORSKER

LAB@SFI.DK

TEL: 33 48 09 10

VIDENSKABELIG ASSISTENT

TFD@SFI.DK

TEL: 33 48 08 48

1. Hvilke aktiviteter er der for brugerne af boformen? Gælder også aktiviteter på aktivitetscentre eller lignende, som er tilknyttet boformen.

(Gerne flere kryds)

Fysiske aktiviteter (fx fodbold, fitness etc.) 1

Sociale aktiviteter (fx fælles filmaftener, udflugter og fælles madlavning) 1

Værkstedaktiviteter 1

Pligter på boformen (fx rengøring uden for eget værelse) 1

Andre aktiviteter skriv her: 1

Ingen aktiviteter 1

2. Er der mulighed for brugerne at modtage betaling for arbejde (herunder dusørarbejde) på boformen?

(Sæt kun ét kryds)

Ja 1

Nej, skriv gerne begrundelse: 5

Ved ikke 8

3. Er der et brugerråd på boformen på nuværende tidspunkt?

(Sæt kun ét kryds)

Ja 1

Nej, skriv gerne begrundelse:

5

Ved ikke 8

4. Hvor ofte afholdes der beboermøder eller lignende på boformen?

(Gerne flere kryds)

Flere gange om måneden 1

En gang om måneden 2

Ca. en gang i kvartalet 3

Ca. hvert halve år 4

Ca. en gang om året 5

Sjældnere 6

Aldrig 7

5. Hvilke muligheder har brugerne for at anvende internettet på boformen?

(Gerne flere kryds)

Der er computere i fællesrum 1

Der er netværksforbindelse på værelserne 1

Der er mulighed for at låne en computer på kontor eller lignende 1

Andre muligheder skriv her:

1

Der er ingen muligheder for at anvende internettet 5

6. Har I inden for de seneste seks måneder været nødsaget til at afvise borgere, som gerne ville indskrives?

(Gerne flere kryds)

- Ja, på grund af pladsmangel 1
- Ja, på grund af at borgeren ikke tilhørte målgruppen 1
- Ja, på grund af kaotisk misbrug..... 1
- Ja, på grund af svær psykisk sygdom 1
- Ja, på grund af karantæne 1
- Ja, på grund af udadreagerende adfærd 1
- Ja, på grund af at borgeren har en hund 1
- Ja, af andre grunde, skriv her: 1

- Nej..... 5
- Ved ikke 8

7. Har I inden for de seneste seks måneder været nødsaget til at udskrive borgere på grund af manglende betalingstil-sagn fra hjemkommunen?

(Gerne flere kryds)

- Ja 1
- Nej..... 5
- Ved ikke 8

8. Er der regler eller praksis for en maksimal længde af et ophold på boformen?

(Sæt kun ét kryds)

Nej..... 5

Ja, beskriv regler/praksis: 1

Ved ikke 8

9. Hvilke regler/praksis gælder der omkring misbrug på boformen?

Beskriv regler/praksis:

LITTERATUR

- Benjaminsen, L., J.F. Birkelund & M.H. Enemark (2013): *Hjemløse borgeres sygdom og brug af sundhedsydelser*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, 13:33.
- Benjaminsen, L. & H.H. Lauritzen (2013): *Hjemløshed i Danmark 2013, National kortlægning*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, 13:21.
- Coldwell, C. & W. Bendner (2007): “The Effectiveness of Assertive Community Treatment for Homeless Populations with Severe Mental Illness: A Meta-Analysis.” *American Journal of Psychiatry*, 164(3), s. 393-399.
- Nelson, G., T. Aubry & A. Lafrance (2007): “A Review of the Literature on the Effectiveness of Housing and Support, Assertive Community Treatment, and Intensive Case Management for Persons with Mental Illness Who Have Been Homeless”. *American Journal of Orthopsychiatry*, 77, s. 350-361.
- Nielsen, S.F., C.R. Hjorthøj, A. Erlangsen & M. Nordentoft (2011). ”Psychiatric Disorders and Mortality among People in Homeless Shelters in Denmark: A Nationwide Register-based Cohort Study”. *Lancet* 2011, s. 2205-14.
- Rambøll & SFI (2013): *Hjemløsestrategien. Afsluttende rapport*. København: Social- og Integrationsministeriet.

- Tsemberis, S., L. Gulcur & M. Nakae (2004): "Housing First, Consumer Choice, and Harm Reduction for Homeless Individuals with a Dual Diagnosis". *American Journal of Public Health*, 94, 4, s. 651-656.
- Tsemberis, S. (2010) *Housing First: The Pathways Model to End Homelessness for People with Mental Illness and Addiction*. Minneapolis, MN: Hazelden Press.

SFI-RAPPORTER SIDEN 2014

SFI-rapporter kan købes eller downloades gratis fra www.sfi.dk. Enkelte rapporter er kun udkommet som netpublikationer, hvilket vil fremgå af listen nedenfor.

- 14:01 Bach, H.B. & M.R. Larsen: *Dagpengemodtageres situation omkring dagpengeophør*. 135 sider. e-ISBN: 978-87-7119-223-0. Netpublikation.
- 14:02 Loft, L.T.G.: *Parinterventioner og samlivsbrud. En systematisk forskningsoversigt*. 81 sider. e-ISBN: 978-87-7119-225-4. Netpublikation.
- 14:03 Ager, L.G. & H.K. Hansen: *Flytninger fra byer til land- og yderområder. Højtuddannede og socialt udsatte gruppers flytninger fra bykommuner til land- og yderkommuner – Mønstre og motiver*. 169 sider. e-ISBN: 978-87-7119-226-1. Netpublikation.
- 14:04 Christensen, E.: *2 år efter starten på Nakuusa*. 57 sider. e-ISBN: 978-87-7119-228-5. Netpublikation.
- 14:05 Christensen, E.: *NAKUUSAP aallartimmalli ukiut marluk qaangiunneri*. 61 sider. e-ISBN: 978-87-7119-230-8. Netpublikation.
- 14:06 Bengtsson, S., L.B. Larsen & M.L. Sommer: *Dødfødte børn og deres livsbetingelser*. 147 sider. ISBN: 978-87-7119-232-2. e-ISBN: 978-87-7119-233-9. Vejledende pris: 140,00 kr.

- 14:07 Larsen, L.B., S. Bengtsson & M.L. Sommer: *Døve og døvblevne mennesker. Hverdagsliv og levevilkår*. 169 sider. ISBN: 978-87-7119-234-6. e-ISBN: 978-87-7119-235-3. Vejledende pris: 160,00 kr.
- 14:08 Oldrup, H. & A.-K. Højen-Sørensen: *De aldersopdelte fokusområder i ICS. Kvalificeringen af den socialfaglige metode*. 189 sider. e-ISBN: 978-87-7119-236-0. Netpublikation.
- 14:09 Fridberg, T. & L.S. Henriksen: *Udviklingen i frivilligt arbejde 2004-2012*. 304 sider. ISBN: 978-87-7119-237-7. e-ISBN: 978-87-7119-238-4. Vejledende pris: 300,00 kr.
- 14:10 Lauritzen, H.H.: *Ældres ressourcer og behov i perioden 1997-2012. Nyeste viden på baggrund af ældredatabasen*. 142 sider. ISBN: 978-87-7119-239-1. e-ISBN: 978-87-7119-240-7. Vejledende pris: 140,00 kr.
- 14:11 Larsen, M.R. & J. Høgelund: *Litteraturstudie af handicap og beskæftigelse*. 202 sider. ISBN: 978-87-7119-241-4. e-ISBN: 978-87-7119-242-1. Vejledende pris: 200,00 kr.
- 14:12 Bille, R. & H. Holt: *Kommunal praksis på arbejdsskadeområdet. En kvalitativ analyse af fire jobcentres håndtering af arbejdsskader*. 102 sider. e-ISBN: 978-87-7119-244-5. Netpublikation.
- 14:13 Rosdahl, A.: *Fra 15 år til 27 år. PISA 2000-eleverne i 2011/12*. 160 sider. ISBN: 978-87-7119-245-2. e-ISBN: 978-87-7119-246-9. Vejledende pris: 160,00 kr.
- 14:14 Bengtsson, S., K. Bengtsson, A.A. Kjær, M. Damgaard, C. Kolding-Sørensen. *Hvilken forskel gør en tilkendelse af fortidspension?* 144 sider. ISBN: 978-87-7119-247-6. e-ISBN: 978-87-7119-248-3. Vejledende pris: 140,00 kr.
- 14:15 Bach, H.B.: *Skadelidtes reaktion på en verserende arbejdsskadesag*. e-ISBN: 978-87-7119-249-0. Netpublikation.
- 14:16 Weatherall, C.D., H.H. Lauritzen, A.T. Hansen & T. Termansen: *Evaluering af "Fast tilknyttede læger på plejecentre". Et pilotprojekt*. 160 sider. ISBN: 978-87-7119-250-6. e-ISBN: 978-87-7119-251-3. Vejledende pris: 160,00 kr.
- 14:17 Pontoppidan, M., N. K. Niss: *Instrumenter til at måle små børns trivsel*. 78 sider. e-ISBN: 978-87-7119-252-0. Netpublikation
- 14:18 Ottosen, M.H., A. Liversage & R.F. Olsen: *Skilsmissebørn med etniske minoritetsbaggrund*. 256 sider. ISBN: 978-87-7119-253-7. e-ISBN: 978-87-7119-254-4. Vejledende pris: 250,00 kr.

- 14:19 *Antidemokratiske og ekstremistiske miljøer i Danmark. En kortlægning.* 86 sider. E-ISBN: 978-87-7119-255-1, Netpublikation
- 14:20 Amilon, A.G., P. Rotger & A.G. Jeppesen: *Danskernes pensionsopsparinger og indkomster 2000-2011.* 160 sider. ISBN: 978-87-7119-256-8. e-ISBN: 978-87-7119-257-5. Vejledende pris: 160,00 kr.
- 14:21 Jonasson, A.B.: *Konsekvenser af dagpengeperiodens halvering.* 112 sider. ISBN: 978-87-7119-258-2. e-ISBN: 978-87-7119-259-9. Vejledende pris: 100,00 kr.
- 14:22 Siren, A., & S.G. Knudsen: *Ældre og digitalisering. Holdninger og erfaringer blandt ældre i Danmark.* 128 sider. ISBN: 978-87-7119-260-5. e-ISBN: 978-87-7119-262-2. Vejledende pris: 120,00 kr.
- 14:23 Christoffersen, M.N., A.-K. Højen-Sørensen & L. Laugesen: *Daginstitutionens betydning for børns udvikling. En forskningsoversigt.* 192 sider. ISBN: 978-87-7119-266-7. e-ISBN: 978-87-7119-262-9. Vejledende pris: 190,00 kr.
- 14:24 Keilow, M., A. Holm, S. Bagger & S. Henze-Pedersen: *Udvikling af trivselsmålinger i folkeskolen. En pilotundersøgelse.* 180 sider. e-ISBN: 978-87-7119-263-6. Netpublikation.
- 14:25 Christensen, C.P., I.G. Andersen, P. Bingley & C.S. Sonneschmidt: *Effekten af It-støtte på elevers læsefærdigheder.* 80 sider. ISBN: 978-87-7119-264-3. e-ISBN: 978-87-7119-265-0. Vejledende pris: 80,00 kr.
- 14:26 Larsen, M.R. & J. Høgelund: *Handicap, uddannelse og beskæftigelse.* 78 sider. e-ISBN: 978-87-7119-267-4. Netpublikation
- 14:27 Jakobsen, V., S. Jensen, H. Holt & M. Larsen: *Virksomheders sociale engagement. Årbog 2014.* 208 sider, ISBN: 978-87-7119-268-1. e-ISBN: 978-87-7119-269-8. Pris: 200,00 kr.
- 14:28 Pejtersen, J. H., T. Dyrvig: *Forebyggelse af udadreagerende adfærd hos ældre med demens.* 96 sider. ISBN: 978-87-7119-270-4. e-ISBN: 978-87-7119-271-1. Pris: 90,00 kr.
- 14:29 Bengtsson, S., L.N. Johansen & C.E. Andersen: *Hjemmetræning. Evaluering af regelsattat om hjælp og støtte efter Servicelovens § 32 st. 6-9.* 102 sider. e-ISBN: 978-87-7119-272-8. Netpublikation.
- 14:30 Ottosen, M.H., D. Andersen, K.M. Dahl, A.T. Hansen, M. Lausten & S.V. Østergaard: *Børn og unge i Danmark. Velfærd og trivsel 2014.* 248 sider. ISBN: 978-87-7119-274-2. e-ISBN: 978-87-7119-275-9. Pris: 250.00 kr.

- 15:01 Ottosen, M.H., M. Lausten, S. Frederiksen & D. Andersen: *Anbragte børn og unges trivsel 2014*. 122 sider. ISBN: 978-87-7119-276-6. e-ISBN: 978-87-7119-277-3. Pris: 120,00 kr.
- 15:02 Benjaminsen, L., T. Dyrvig & T. Gliese: *Livet på hjemløseboformer*. 144 sider. ISBN: 978-87-7119-278-0. e-ISBN: 978-87-7119-279-7. Pris: 140,00 kr.
- 15:03 Gorinas, C. & V. Jakobsen: *Indvandreres og efterkommeres placering på det danske arbejdsmarked*. 176 sider. ISBN: 978-87-7119-280-3. e-ISBN: 978-87-7119-281-0. Pris: 170,00 kr.
- 15:04 Niss, N.K., A. Kiergaard, A.-K. Højen-Sørensen & A.Aa. Hansen: *Barrierer for tidlig opsporing af alkoholproblemer i børnefamilier. En analyse af barrierer for frontpersonalet*. 145 sider. e-ISBN: 978-87-7119-282-7. Netpublikation
- 15:05 Bengtsson, S., A. L. Rasmussen & S. Gregersen: *Metoder i botilbud*. 208 sider. ISBN: 978-87-7119-283-4. e-ISBN: 978-87-7119-284-1. Pris: 200,00 kr.

LIVET PÅ HJEMLØSEBOFORMER

BRUGERUNDERSØGELSE PÅ § 110-BOFORMER

Denne rapport indeholder resultaterne af en brugerundersøgelse blandt hjemløse borgere, der opholder sig på et herberg – også kaldet en § 110-boform. Undersøgelsen sætter fokus på borgernes oplevelse af opholdet på boformen, herunder tilfredsheden med opholdet, oplevelsen af relationen til personalet og de andre beboere, samt tilfredsheden med de fysiske rammer og muligheden for aktiviteter på boformerne.

Undersøgelsen viser, at langt hovedparten af brugerne er tilfredse med opholdet på boformen. Hele 86 pct. af respondenterne svarer, at de generelt er tilfredse med opholdet, mens kun 11 pct. giver udtryk for, at de er utilfredse. Men de ser herberget som en midlertidig løsning i en akut situation og vil gerne flytte i egen bolig.

Undersøgelsen viser nemlig også, at ni ud af ti hjemløse borgere, der opholder sig på en § 110-boform, gerne vil flytte i egen bolig. Men det kan tage lang tid at få en bolig, og den nødvendige støtte følger ikke altid med.

Det viser sig også, at hver tredje bruger på boformerne ikke har kontakt til en sagsbehandler fra kommunen under opholdet.